

Néma tragédia.

Irta Herczeg Ferenc.

Miközben a farsang forgószela javában tombolt körülötte, egy kísértet vonult el Réfalvy szeme előtt, sötétben, lombán, mint varjúsegreg az őszi táj fölött. Sötét sejtelen, dühös rettegés, hogy Elza asszony meg fogja csalni. Meg fogja csalni, még mielőtt az övé lett volna. A cigánydobogó falának támaszkodott és félig lehunytt pillák alól látszólag közömbösen nézte a táncot. Annyira parancsolt arcizmainak, hogy álmosnak tudott látszani akkor, amikor összefont karjai remegtek az ingerültségtől és a torokban érezte szívének szilaj löktetését. Ásított — és ha rajta állott volna, ökle egyetlen mozdulatával megsemmisítette volna ezt a muzsikáló, fénylő és kavargó Szodomát, amelynek rothadt voltát most ismerte föl először.

Pedig még nem történt semmi különös, az asszony csak táncolt. Őt rezgett forgott egy helyben, kipirult arccal, bájosan, önfeledten, mint egykor Herodiás leánya. Százszor látta már táncolni, de így még soha. Nem beszélt a párjával, csak gyöngé, merev mosollyal mutatta a fehér fogorát, a pillantása pedig kitartóan, szinte makacsul mosolygó kérdésként furódott a táncosa barna szemébe. És e pillantás hatása alatt a táncos szeme csilogni kezdett, az arca meg vérvörösé lett. . . . Aki látta, tudhatta, hogy ez az asszony szerelmes. Nem tudta titkolni, vagy talán nem is vett magának hozzávaló fáradtságot. Az erős, a ravasz, a veszedelmes Elza, a nőstény párdúc esze nélkül megszeretett egy embert, akit az este hoztak elője... Akár egy iskolásleány! Az

ember különben Dolovay volt, Réfalvy régi barátja. Tituszfejű, pompás férfialak. Félig kalandor, félig nagy ur. Egy ember, aki szétfeszített könyökkel tör magának utat a világban. Szép, erős, bátor, amellettt vakmerő, kíméletlen és mégis naiv, nemes, nyíltlelkű. Egyike azoknak a hatalmas féljellemeleknek, amelyek elszedik, elemi erővel magukhoz sodorják az erőstelektű asszonyokat, mint örvény a hajót.

Réfalvy elnézte és megértette Elzát. Ez az asszony nem szeretett soha senkit. Őt sem. Nem is a szenvedély, hanem a nagyravágyás szaktította el az első férjétől, az öreg dokortól. Ott hagyta a szegény öregot, akit nem szeretett, hogy a gazdag, fiatal Réfalvy lehessen, akit szintén nem szeretett. Józan fővel és hüvös szívvel játszott az érzések skáláján, mint művész a hangszerén, de szíve érintetlen maradt és ha vétkezett is, számitásból tette. . . . És amint most szíve szűzies odaadással megnyílik első szerelme előtt, mindaz, ami eddig erőssége volt, gyöngeséggé változik át. Talán tudja, hogy Dolovay csak játszik vele, sejteti is, hogy a játék vesztésre lesz, de nem tehet másképp; lehunyt szemmel át kell engednie magát az örvénynek. Nyíltan teszi, szinte sibi-óan. . .

Réfalvyt végtelen, fájdalmas keserűség töltötte el, amikor összehasonlította azt, amit Elza egykor iránta érzett és amit most Dolovay iránt mutatott. Az asszony elveszett az ő számára. Mindörökké el. Elza talán még maga sem tudta, de ő már világosan látta. Erőszak, esél, kérés: hiábavaló fáradság volna. Dolovayval nem képes versenyezni. Ez az ember nagyobb nála, erősebb is, nemesebb is. Remekmű, míg ő maga csak torzkép. Ez az ember tud parancsolni olyan assz-

szonyoknak is, akinek az egész világ engedelmessé válik. . . . Réfalvy egy pillanatig olyasmint gondolt, hogy számíthatna barátja nagyleletűségére. Azt mondaná neki: — Hagyd nekem ezt az asszonyt! Neked csak játék, nekem meg mindenem! Vagy az asszonynak szóljon? Megmondaná neki: Én feleségül vettem? Hisz azt akarta? Miért hívja meg a saját tervet? Szereti Dolovayt? Mit önnök a szerelem?

Majd egy irtóztató botrány elképzelésében kéjelgett. Egy botrány, amely kettévághatná a csomót és pisztolya csöve elé állítaná Dolovayt. . . . Ingerülten ránta meg a fejét. Otobaság! A büszkeségével gavalier ember nem hazalja a tömeg kíváncsiságát. És amint révedező szemmel tovább nézte Saloma táncát, amelynek az ő feje adja majd meg az arát, egy vízió jelent meg szeme előtt. Egy kép a múltból. Egy év előtt történt, amikor Elza még más ember felesége volt. Az az öregedő, vidéki doktoré, aki gyanu nélkül vitte a házába Réfalvyt, a fiatal gavalier.

Egy este néhán szemben állt az asszonnyal. Elza ekkor ép úgy mosolygott, mint most, szürke szeme ép oly vakacs hitartással kereste az ő pillantását, mint most Dolovayt. Csakhogy sokkal hidegebben. És a reimeses kérdő pillantás oly hatással volt reá, hogy egyszerre odavetette magát Elza lába elé a szőnye-re és szíve delye hangon beszélt hozzá — az eg ud á, h gy oi?

És azért, mer szeres, a gyálázatba akar vinni? — kérdezte az asszony nyugodt althangján, eiborult homlokai.

— Szeretem és feleségemmé teszem!
Érezte, hogy az asszony keze melegebben simul az övébe. De mikor magához akarta vonni, Elza szeliden védekezett.

— Most nem, — majd aztán.

Aztán! Megtörtént a botrány: az asszony otthagya a férjét. A szegény öreg oly ostobául, oly szánalmasan viselkedett. Ott térdpelt a felesége kúszójában, rimánkodott neki, tönkre akarta magát tenni a feleségeért, mint más ember a szeretőjeért. Gyalázta a versenytársát, rágalmazta. Mikor pedig nem hallgattak a szavára, dűbe jött és botrány nyál fenyegetőzött... Réfalvy arra a kínos jelenetre gondolt, amikor egy magával tehetetlen öreg őt a nyílt utcán megakartta korbácsolni... Aztán arra a szégyenletes párbajra, amelynél ellenfele remegve sült reá a pisztolyát... És ő most ugyanabba a helyzetben találta magát, amelyben az öreg doktor volt egy évvel ezelőtt. Választania kellett a megcsalt szerelmes három szerepe közt: hogy nevetséges legyen e, szánalmat kelt sen e, vagy meggyűlöltesse magát? Réfalvy valami hidegséget érzett az egész fején, mintha fagyos szél csapna az arcába. Érezte, hogy arca kréta fehér a dühből és úgy tudta, hogy aki most a szemébe néz, az bele lát a lelkébe is. Pedig sokan néztek rá. Otthagya a táncolókat és lassu léptekkel ment az ebédlőbe.

A cukrászleány egy pezsgőspoharat nyújtott feléje. Fölhajtotta a poharát, aztán fejébe ment a vére... A pohár éles csőrömpöléssel vágódott a padlóra... A leány ijedten nézett Réfalvy arcába. Réfalvy az ajkára harapott és mosolyogni próbált.

— Eltörtém, mert egy nagyon szép asszony

egészségére ittam... Máséra ne igyanak belőle!

Most már a leány is nevetett. Ej, ez az ur be van csipve! Réfalvy odalépett a nagytűtűörhöz és rendbe szívitotta haját. Nevetséges, szánalmas, gyűlöletes. Egyik sem lesz, ha bele is hall: senkise fogja mondhatni, legkevésbé pedig az az asszony, hogy Réfalvy gyöngének mutatta magát. Most már tudta, hogy mit kell tennie, mikor megint közömbös arccal visszament a táncterembe. A tánc időközben véget ért. Elza asszony táncosa karján járt a terem tulsó oldalán, mintha kerülni akarná a találkozást Réfalvyval. Különben oly kevély vonásai valami lágy, nőies kifejezést nyertek, összehorzolt hajával, kipirult arcával bájosabb volt, mint valaha. Mikor Réfalvy hozzájuk lépett, az asszony arca kissé elkomorodott.

— Kellemetlen helyzetben vagyok nagyúras asszonyom, — mondta Réfalvy rekedt hangon, de mosolyogva. — A világ előt mindig forma szerű udvariassággal bánt az elvált asszonnyal.

— Kellemetlen helyzetben vagyok. Az édes anyám megérkezett a fővárosba és a fogadóba hivatott... Valami fontos dolog lehet, — azt hi szem, nem várhatom meg...

— És én? — kérdezte Elza idegesen.

— Dolovay oly régi és kipróbált barátom, hogy bátran elfogadhatja kíséretet... Kezezséget vállalok érte! — tette hozzá trefásan.

Elza kissé elpirult, aztán egy gyors oldal pillantást vetett kíséretjére, majd kezét nyújtott Réfalvynek. Melegebben szorította meg a kezét és hosszabban tartotta fogva, mint rendszeren. Talán érezte, hogy némi kárpótlással tartozik neki.

... ellenőrzés ellenőrzés az ügyvédi kamarák...
... tételbe is átvitték volna. Nem indokolt tehát...
... aggály sem, hogy ha a felvetett két konkrét...
... az ügyvédi kamarában tárgyalták volna, ez visszaha...
... tással birt volna a kamarai bíráskodás erkölcsi ere...
... jére, mert hiszen ha csak egy pillanatra is fel szabadna...
... tételeznünk, hogy a fegyelmi bíróság tagjai nem tud...
... ják a másutt keletkezett, nem személyes természetű...
... ellentéteket levettri magukról, midőn a bírói székbe...
... útnak, akkor mindenkinek ki ad valamit a fegyelmi...
... bíróság erkölcsi értékére, kötelessége volna arra kéri...
... a törvényhozást, hogy vegye el az ügyvédi kamarák...
... tól a fegyelmi bíráskodás jogát és ruházza azt rá va...
... lamely más hatóságra. Dr. Schütz Henrik.

Közöltük az aradi ügyvédi kamara titkáranak választát. Azonban nem tudjuk e cikket megjegyzés nélkül hagyni. A közlemény első részére reflektálnunk kell, a második passzust azonban, amely szakkérdést tárgyal, nem kommentáljuk. A titkár ur többek között azt állítja, hogy „nem állandósulhat a huszadik században a szuronyok hatalmában nyugvó jogrend” és „napról-napra olvasuk, hogy csonka parlament, munkapárti értekezlet rendőri felügyelete mellett hozza a törvényeket” stb. Az igaz, hogy rendőrök felügyelete mellett kell törvényeket hozni és hogy ellenzék nélkül tanácskozik a „csonka” parlament. Am azok, akik az ügyvédi kamarákba mindegyikre be akarják hurcolni a gyűlöletet teremtő politikát, mindig elfelejtik, hogy miért kell rendőrök kivezényelési a parlament elé? E felejtik, hogy az ellenzék néven szereplő függetlenségi grófi szövetség arcpirító botrányai ellen kell a hatalom és e felejtik, hogy a honoly ellenzéki hivatás teljessébebe senki se gátolja meg a függetlenségi pártot.

Tanítók sorsának javítása

— A képviselőház ülése. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, március 3.

A képviselőházi mai ülését, szokás ellenére, már egyenlő tizenegykor megnyitotta Tisza István gróf. Az elnöki irományok előterjesztése után a szombati ülésen megszavazott törvényjavaslatok harmadik olvasása következett. A hosszadalmas fölolvadás alatt meglehetősen zajongás volt a teremben, némelyek még a karzati publikummal is beszélgettek; az elnök azonban rájuk osongott:

— Csendet kérek ott! A karzattal diskurálni ülés közben nem lehet!

Erre le is csöndesedett a Ház.

Feltizenegykor már a tanítói fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokra került a sor.

Az elnök bejelentette, hogy a beteg közoktatásügyi minisztert a javaslatok tárgyalásánál Balogh Jenő igazságügyi miniszter fogja képviselni.

Az elnök irótványára elhatározta a Ház azt is, hogy a két törvényjavaslatot egyszerre fogja tárgyalni, azaz csak egy általános vitát rendez.

Sigiescu József előadó ismertette a két törvényjavaslatot, mely a tanítókra nézve rendkívül kedvező. Arra bivatkozott, hogy a nyolcvanas években még 600 korona volt a tanítói fizetés és akkor túlnagyobb lelkesedéssel és több megelégedéssel dolgoztak a tanítók mint most, zoha most már az új törvény alapján mindannyian elérik a 3200 korona fizetést. A tanító már 18 éves korában állami tisztviselő lehet és fizetést kap, holott minden más pályán előbb évekig díjtalanul kell szolgálni. Továbbá egyetlen pályán sincs biztosítva az automatikus előléptetés, csak éppen a tanítói pályán biztosítják ezt az új törvények. Hosszan foglalkozik az előadó azaz a kérdéssel is, hogy a tanítók miért kapnak kevesebb fizetést mint a tanítók. A külföldön nincs meg mindenütt ez a különbség, az igaz, de viszont a külföldön 1-4 évvel tovább kell tanulnia a tanítóknak, pár évig ideiglenes minőségben kell szolgálnia és csak újabb vizsga után kaphat végleges kinevezést. Azok a számok, melyeket az ellenzéki lapok a külföldi tanítói fizetésekről közölnek, megtévesztik a közönséget, mert e számok csak a nagyvárosi tanítókra vonatkoznak. A valóság az, hogy Angliát kivéve, a tanító sehol sem kap akkora fizetést, mint amekkora nálunk az új törvények alapján kapni fog. A mi a minősítést illeti: ha a tanítók elfogadják azt az elvet, hogy ők köztisztviselők, akkor el kell fogadniuk a minősítést is, mert minden tisztviselőt minősítenek.

Az előadó beszéde után Balogh Jenő igazságügyi miniszter szólalt föl, aki arra bivatkozott, hogy a törvényhozás kötelességet teljesít a tanítók fizetésének rendezésével. Nagy elismerés illeti a javaslatokért az előbbi közoktatásügyi minisztert (Erdélyi) és a pénzügyminisztert, aki tíz milliót bocsátott a fizetésrendezés céljainak rendelkezésre. Ennek az áldozatkészségnek jelentőségét csak akkor látjuk, ha arra gondolunk, hogy Csáky Albin gróf idejében a vallás és közoktatásügyi tárca összes kiadása csak tizenkét millió korona volt, most pedig már a közoktatásügyi állami kiadások száznegyven millióra emelkedtek. Ha az ellenzék kevesli a fizetésrendezésre vonatkozó összeget, akkor megkérdezhettük volna az ellenzékét, hogy miért nem fordított tehát az ellenzék akkor, mikor kormányon volt, nagyobb összeget fizetésrendezés céljaira? Megtehették volna, mert az ország pénzügyi helyzete akkor sokkal kedvezőbb volt. Kéri a Házat, hogy a javaslat ellen fölhangozó kifogásokat ne írja a tanítók rovására, mert az ország harminckétezer tanítója közül legalább harmincezer meg van elégedve a fizetésrendezéssel. (Helyeslés.)

Evetovics János bizonyította, hogy a fizetésrendezésről szóló javaslat kiinduló. Ő is azt kérte, hogy a felekezeti tanítókat egyenlő elbánásban részesítsék az állami tanítókkal.

Demjan Vazul román nemzetiségi azt kifogásolja, hogy a javaslat a nyelvi kiváltságokat teljesen figyelmen kívül hagyja, holott a jó ok

tatás követelménye az, hogy a gyermekek anyanyelvén történjen.

Ezután Antal Géza szólalt föl és egyenlő jogokat kért a férfi és a női tanítók részére. Kívánja továbbá, hogy a gyöngye anyagi erővel bíró felekezeti iskolákat szüntessék be és helyette állami iskolákat létesítsenek.

A vitát ezután az elnök bezárta és megállapította a holnapi ülés napirendjét.

Készülődés a nagy harcra.

— Ellenzék bevonulása a Házba. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

Tisza István gróf ma reggel félhétkor megjelent a Házban, ahol hosszasan értekezett Beöthy Pál alelnökkel és Angyal József háznaggyal. Háromnegyed tízkor jelentkezett az elnökkel Pavlik rendőrfelügyelő, aki átvette az elnöknek a közeli napokra vonatkozó parancsait. Ezután Tisza gróf az említett urakkal körüljárta a Ház folyosóit, s a helyszíni szemle után elrendelte a következőket:

Elnöki intézkedések.

A karzatokra máától fogva csak igen korlátolt számban fognak kiadni belépőjegyeket és csak megbízható elemeknek. A karzatok és a Ház többi része között megszüntetnek minden összeköttetést: a karzatokról se ki se jöhet le a folyosókra, s a folyosókról senki sem mehet föl a karzatra. Ha egy képviselő föl akar menni a karzatra, akkor előbb le kell mennie az utcára és csak onnan mehet föl. Az összes ajtókat rendőrök őrzik. Holnaptól kezdve rendőri sorfal fog állni az elnök ajtajától az ülésterem bejáratáig, továbbá többszörös rendőri sorfal fogja egymástól elválasztani a jobb és baloldali folyosókat, hogy az ellenzéki képviselők bevonulásuk esetén a munkapártiaknak már csak közelébe se jussanak az ülésterem ki-vül. Továbbá az ülésterem összes bejáratai előtt, ugyancsak az elnöki emelvény alatt erős rendőrcsapatok lesznek, hogy szükség esetén néhány másodperc alatt bevonulhassanak az ülésterembe.

Ellenzéki taktika.

A szövetséget ellenzék vezérlőbizottsága tegnap délelőtt tizenegy órától délutáni egy óráig tanácskozott Kossuth Ferenc lakásán a követendő taktikáról. A bizalmas értekezleten rövid ideig Vásonyi Vilmos is jelen volt.

A szövetséget ellenzék ma délelőtt kilenc órakor ismét értekezletre gyűlt össze a néppárt dunaparti körhelyiségében. A képviselők rendkívül nagy számban jelentek meg s habár az értekezlet csak tizenegy órára volt kitűzve már másfél órával előbb megtöltötték a kör helyiségeit. A nagy érdeklődésnek egyik oka az, mert itt tudtak legjobban arról, hogy az ellenzék különböző pártjai között a parlamentben követendő taktikáról ellentétes felfogások vannak. Andrassy Gyula, Apponyi Albert és Kossuth Ferenc nem helyeselték semmi olyan taktikát, amely nagyobb erőszakosságokra adhatna alkalmat.

Apponyi Albert gróf a következőket mondta az értekezlet előtt egy újságírónak:

— Korán örülnek, akik azt hiszik, hogy az ellenzéki frakció egymással ellentétben vannak és esetleg nem is tudnak megállapodni közös eljárásban. Mivel egy eljárási módot kell megállapítani most is, mint mindig, a vita elején mindenki előadja a maga felfogását. Lehetséges, hogy az első kijelentések között van eltérés, azonban éppen ezért vagyunk itten, hogy ezeket az eltéréseket elsimítsuk és közös megállapodásra jussunk. Ennél többet igazán nem mondhatok.

Néhány perccel tizenegy óra előtt végre megnyitotta az értekezletet Zichy Aladar gróf, aki az elnöki tisztséget betöltötte. Az ellenzéki pártok vezetői közül ott voltak Kossuth Ferenc,

Apponyi Albert, Dész Zoltán, Bakonyi Samu és mások. Azért kezdődött a tanácskozás ilyen későn, mert az ellenzéki képviselők azokra vártak, akik még nem érkeztek meg. Andrassy Gyula, Polónyi Géza és Vásonyi Vilmos voltak azok, kik az ellenzéknek mai rendkívül jelentős értekezletén nem vettek részt. Nem volt ott Batthyány Tivadar gróf sem, őt azonban betegsége gátolta a megjelenésben.

Maga a hivatalos értekezlet mindössze negyed óráig tartott. Először Apponyi Albert tett jelentést az ellenzék választójogi bizottságának a működéséről, vagyis arról, hogy az ellenzéknek mi a főfogása és melyek az észrevételei a kormány választójogi javaslatáról.

Ezután következett az értekezlet legfontosabb tárgya, tudniillik a szövetséget ellenzéknek a választójogi javaslat képviselőházi tárgyalása során követendő eljárása. A következőket határozták:

1. Holnaptól kezdve valamennyi ellenzéki képviselőnek Budapesten kell maradnia. Aki nem volna a fővárosban, annak okvetlenül ide kell jönnie. Ez valamennyi képviselőnek becsületbeli kötelessége s a ki ennek nem tesz eleget, hűtlenséget követ el úgy a párttal, mint a nemzetel szembe.

2. Holnaptól kezdve minden nap délelőttjén értekezlet lesz a néppárt körhelyiségében.

3. Ugyancsak holnaptól kezdve minden nap délutánján a Juuth párt termeiben gyűlnek össze az ellenzéki képviselők. Azonfelül pedig minden délután együtt étköznek.

4. Holnap, kedden reggel már kilenc órakor valamennyi ellenzéki képviselőnek meg kell jönnie a néppárt helyiségeiben.

Hogy milyen célből, nyilvánvaló. Az ellenzék állandóan informáltatja magát a képviselőházban történő dolgokról és az, hogy már holnap reggel kilenc órakor valamennyien együtt lesznek, azt jelenti, hogy ha a választójogi törvényjavaslat tárgyalását holnap napirendre tűzik, az ellenzék tagjai együttesen bevonulnak a Házba.

Andrassy ellen.

Budapestről jelentik: A Magyar Tudósító jelenti: Andrassy Gyula gróf tudvalevőleg azt a felfogást hangoztatta, hogy az ellenzék harca valami lángha akcióban merüljön ki a kormánnyal szemben. Ő elegendőnek tartotta volna, ha az ellenzék holnap bemegy a Házba s miután megtette a deklarációját, el is vonul onnan és átengedi a teret a munkapártnak. Andrassy e felfogásával az ellenzék intézőbizottsága nem azonosította magát s kimondta, hogy a legerőteljesebb harcot veszi fel a kormány választójogi javaslatá ellen.

Vásonyi Vilmos a törvényjavaslat tárgyalásáról.

Egy hírlapíró ma fölkereste Vásonyi Vilmos dr. t, hogy a választójogi javaslatnak parlamenti tárgyalásán a disszidensek és demokraták képviselői magatartásáról véleményét kérje ki.

— A disszidensek csoportjának tanácskozási kezdettől fogva részt veszek, tájékozva vagyok föltagasokról és nézetükről s így állíthatom, hogy sem a demokraták, sem pedig a disszidensek csoportja a választójogi törvényjavaslat vitájában nem vesz részt, mi hogy ennek semmi célja nincsen. Minden vitánk ugyanis két célja lehet. Az egyik, a közvélemény fölvilágosítása, a másik cél pedig az ellenvélemények kapacitálása. Az előbbi már megtörtént a kilépésükkel, a kapacitálás pedig két okból fölösleges. Egyrészt a munkapárti partidiktatúra miatt, amely lehetetlenné teszi a vélemények szabad kibontakozását, de még ha ez nem is volna így akkor sem vezetnéne pusztán a disszidensek munkája sikerre, amíg az egész ellenzék nem vesz részt a tanácskozásban. Hiszen ha volna is egy munkapárti csoport, amely egy részletkérdésben veünk tartana, az ellenzék nélkül többségbe nem kerülhetnénk. Az ellenzék részvétele pedig a jelenlegi körülmények között nem remélhető. Véleményem szerint kívánatos volna, ha a kormány a választójogi törvényjavaslat tárgyalását elhalasztaná, mert azzal a tömegek igazságszóló, míg ha mégis törvény lenne a javaslatból, könnyen úgy járhatnának vele, mint az adótörvénnyel.

Tisza István a tömegsztrájkokról.

— Holnapra kitűzte a választójogot. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

Ma a tanítói javaslatot tárgyalta a Ház, de ennél érdekesebb kérdés foglalkoztatta a képviselőket. Mi lesz a holnapi ülésen, napirendre kerül-e a választójogi javaslat? A tanítótörvény szónokainak csak gyér hallgatóságuk volt. Pedig igen sokan iratkoztak fel a vitához. Egyedül Tisza István az, akitől a mai zürzavaros hangulatu ülésen valóban bizonyosat lehetett megtudni. Őt ostromolta a kíváncsiság mindenfelől, mint a színházi karmestert, aki megadja a jelt, hogy felharosanjon a hatalmas orkán az orchesterből. Amint feltűnt a folyosón Tisza alakja, egész gyűrű vette körül. Ismerős hívei csoportosultak a vezér oldalán: *Almay Olivér, Herczeg Ferenc, Hegedüs Kálmán, Darvay Fülöp, Kállay Tamás, Léway Lajos báró.* És a következő érdekes diskurzus folyik le a vezér és gárdiái közt.

— Igazak-e a hírek, kegyelmes uram, hogy a szocialisták és a kormány között tárgyalások folytak a tömegsztrájk elmaradása s ezzel a korhatár leszállítása érdekében?

— Arról, hogy ilyen tárgyalások folytak volna, vagy hogy folynának — felelte Tisza István — *nincs tudomásom.* De ez mellékes is. Hanem hogy ilyen hírek egyáltalán felmerülhettek, ez is azt bizonyítja, hogy a szocialisták magok is tisztába vannak azzal, hogy a tömegsztrájk kimenetele reájuk nézve *alig lehet kétséges.* Vagyis *kudarccal* fog végződni. De azért meg fogják csinálni, mert a *visszavonulás minden más utját elvágják* és minden hidat felégettek.

— Lehetséges-e kegyelmes uram — kérdezte Tisza egyik híve, — hogy majd ezután merül fel ily tárgyalás szüksége?

— Kettőn áll a vásár! A sztrájkjal szemben mi készen állunk. A közönség vagyon és személybiztonságának megóvására minden lehető óvintézkedést megtettünk. Egy nagy lidérenyomástól fog felszabadulni a közönség, ha látja, hogy olyan kormánya van, amely a polgárság érdekeit minden ponton megvédelmezi. Mi készen állunk a munkára és teljesíteni fogjuk kötelességünket.

— Vajon holnap napirendre kerül-e okvetlenül a választói javaslat? — kérdezte az egyik képviselő.

— Igen. A javaslat a holnapi ülés napirendjére kerül, de e percben még nem mondhatom meg, hogy holnap csakugyan megkezdjük-e a tárgyalását. Mert igen sok szónok van feliratkozva a tanítói törvényhez, s nem tudni, meddig fog elhúzódni a vita.

A képviselők megnyugrással vették tudomásul Tisza kijelentéseit.

A képviselőház mai ülésének végén Tisza István elnök a következőképp állapította meg a napirendet:

— Javaslatot teszek a legközelebbi ülés idejére és napirendjére. (Halljuk! Helyeslés.) Javasolom, hogy holnap délelőtti tíz órakor a tanítók *fiatalszervezési javaslata tárgyalassék* és ha ez véget ért, *második pont a választójogi javaslat legyen.*

A Ház éljenzéssel elfogadta az elnök enunuciációját s az ülés két órakor véget ért.

Lukács László miniszterelnök a folyosón ezt mondta:

— Ha holnap végzünk a tanítói javaslatokkal, *nyomban napirendre kerül a választói jog.* Ha holnap nem végzünk a tanítótörvényvel, akkor *szerdára marad a választójogi reform.*

Megegyezés a leszerelésre.

— Orosz nagyherceg látogatása a királynál. —

Saját tudósítónktól.

Arad, március 3.

Páris: Pétervári jól értesült forrásból az a hír érkezik ide, egészen határozott alakban, hogy *Ausztria Magyarország és Oroszország a leszerelésre vonatkozólag már megállapodtak.* A módokat illetőleg a *Matin* pétervári levelezője a következőket közli: Az 1910-iki fegyverben tartott korosztályt, melyet októberben kellett volna szabadságotolni, az orosz kormány, mielőtt Bécsből megkapja a távirati értesítést, hogy Ausztria-Magyarország a galíciai határon összevont csapatait hazaküldie, azonnal el fogja bocsátani. Az a jelentés, hogy Ausztria Magyarország a bosnyák szerb határon álló csapatait is leszereli, nem igaz. A monarchia déli határán *változatlanul megmaradnak a most ott álló csapatok*, mert ezeken a részekén a szláv lakosság körében nagyon izgatott a hangulat.

Lemberg: Az itteni lapok jelentése szerint tegnap a *lembergi hadiest tartalékosainak legnagyobb részét elbocsájtották.* Illetékes helyen azt mondják, hogy ez még korai.

Pétervár: A monarchia és Oroszország között fennálló barátságos viszony kifejezéseképen a *cár nemsokára egy nagyherceget fog küldeni a bécsi udvarba.* A pétervári és bécsi udvar között már tárgyalások folynak ebben az irányban.

Szofia: Beavatott körökből származó hírek szerint a hatalmak legközelebb diplomáciai lépést fognak tenni a bolgár kormánynál és azt a kérdést intézik majd hozzá, hajlandó-e elfogadni a hatalmak közvetítését a békekötés érdekében. Azt hiszik, hogy a kormány erre meg fogja állapítani a szövetségesek követeléseinek minimumát. A politikai köröket látható meglepéssel tölti el az a hír, hogy Törökországban nagy a hajlandóság a békekötésre.

Milanó: A *Secolo* diplomáciai forrásból azt jelenti, hogy a *Balkán szövetségesek ma Törökországgal megkötötték a békét*, miután a hadviselő felek minden kérdést elintézték az égei szigetek kivételével, amelyeknek sorsát a nagyhatalmakra birták. Szalonikiról Törökország Görögország javára mond le, ennek ellenében Görögország kölcsönt fog szerezni a törököknek, Szkutari kérdése egyelőre eldöntetlen marad. A békekötési jegyzőkönyv aláírása azon a napon fog megtörténni, mikor Bulgária megkapja Drinápolyt.

Konstantinápoly: *Mahmud Selket* pasa nagyvezér ma külföldi hírlapírókat fogadott, akik előtt kijelentette, hogy a porta nem hozott még újabb határozatot Drinápoly kérdésében és nem is igaz az, hogy *Drinápolyról lemondtak.* Sem *Hakki* pasa, sem Törökország többi diplomáciai képviselői nem kaptak olyan utasítást, amelyből azt lehetne következtetni, hogy Törökország lemondana Drinápolyról.

Belgrád: Mai lapok bejelentik, hogy a kormány ez év június végéig *meghosszabbítja a motoriumot.*

Inzultált képviselő.

— Ezeknek kell választójog? —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

Különös botrányt okozott ma este 6 órakor két fiatal, neveletlen munkás Budapesten, a nemzeti munkapárt körhelyiségének előszobájában. A jelzett időben ugyanis két jól öltözött fiatalember jelent meg a pártkör előszobájában és a szolgáknak ezt mondta az egyik:

— Legyenek szivesek *Németh Károly* képviselő urat kihívni.

Az egyik szolga bement és az épen uzsónázó képviselőnek jelentette a látogatókat. *Németh* megkérdezte, hogy kik ők? A két férfi azt üzenté be, hogy Győről valók, a képviselő választói közé tartoznak és olyan fontos levelet kell átadni, amelyet másra nem bízhatnak. Erre *Németh* kijött az előcsarnokba és azonnal megállapította, hogy a két ifju nem tartozik az ő választói közé, mert nem ismeri őket. Azért szóba állott velük. Az egyik alázatosan meghajtotta magát és levelet adott át a képviselőnek. Amikor *Németh* olvasni kezdte a levelet, az a férfi, aki az imént olyan szépen meghajtotta magát, most *hirtelen Némethnek szájába köpött.* A képviselő szerint a nyálnak valami mentol szerű szaga volt. Ebben a pillanatban a másik ember *arcul akarta ütni Némethet*, de ekkor már a szolgák ott termettek és lefogták az idegeneket, közben *pedig véresre pofozták őket.* A *Némethnek* kézbesített levélben ez állott:

Jutalom a választójogért.

Németh tudniillik előadója a parlamentben a kormány választójogi javaslatának. Amikor a detektívek elvitték őket a klubhelyiségből, arcátlan cinizmussal ezt mondták:

— Meg akartuk mutatni, hogy hiába van tele rendőrral az utca, mi mégis megtudjuk tenni, amit akarunk.

A rendőrségen megnevezték magukat: az egyiket *Székely* Istvánnak hívják s ablaktisztító, (az volt a köpködő) a másik neve *Som Dezső*, és a csepeli tölténygyárban munkás. A főkapitányságon egyelőre fogva tartották őket.

Politikai körökben fölháborodva tárgyalták ezt az éretlen támadást.

SPORT.

+ Az új korcsolyapálya. Az aradi korcsolyázó egyesület újabb kérelmére, mint ismeretes, a város szabályozási bizottság olyan értelmű javaslatot készített, hogy az esetre, ha a kultuszminisztérium nem refilektál a Liceum előtti játszótérre és nem teljesíti a városnak azokat a kívánóságait, melyeket a berendezésre vonatkozólag a miniszterrel szemben kikötött, akkor az egyesületnek engedje át a törvényhatóság a területet korcsolyapálya céljaira. A miniszter utasítására ma megjelent *Burrián* János főgimnáziumi igazgató *Lócs* Rezső gazdasági tanácsnoknál és kijelentette előtte, hogy a közoktatásügyi kormány nem hajlandó oly arányú befektetéseket eszközölni, mint amilyeneket a város kíván. Azonban, hogy még se állja utját a korcsolyapálya létesítésének az igazgató úgy nyilatkozott, hogy a város, az egyesület képviselői és ő egy közös értekezleten megállapodhatnak most már minden érdek kielégítésére és a megállapodásokat szerződésbe foglalva hosszú időre biztosítaná a város az iskola igényeit is. Az értekezlet rövid időn belül meglesz.

Elhalasztódik a tömegsztrájk?

(Bizonytalan helyzet. — Cserben hagyott szociálisták.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

A politikai izgalmak hullámhegyének legtetőjén áll egész Budapest és visszafojtott lélegzettel nézi a következő huszonnégy óranak várható, nagy horderejű alakulásait. Napokig úgy volt, hogy ma lesz a tömegsztrájk napja. Nemcsak a politikai világ, hanem a pesti utca is beleléte már magát ebbe a hangulataiba. Ugyszólván, minden előkészület megtörtént már a tömegsztrájk fogadtatására. Előjárni természetesen a hatóság nagyméretű előkészületeivel, a rendőrségnek, csendőrségnek, a katonaságnak, szóval, valamennyi karhatalmi tényezőnek készenlétbe helyezésével. A vasárnapnak pedig a legérdekesebb olvasmánya Boda Dezső plakátja volt. E körül csoportosult a pesti utca.

De készen áll a sztrájk napjaira a közönség is. Az egyébiránt indolens és ritkán előrelátó pesti nyárspolgár óriási bevásárlásokat tett, ellátja magát napokra való élelemmel, aminek viszont a mézáros és a fűszeres örül, aki nagyszerű vásárt csinál; pénzt lát végre a közgazdasági élet e nyomósztó s pangó napjaiban.

A tömegsztrájkról pedig senki sem tud bizonyosat. A munkapárt sem tudja, Boda Dezső is csak úgy gondolja, hogy abban a pillanatban tör majd ki, amint a Ház a választójogi javaslat tárgyalásába kezd. A szociáldemokrata pártvezetőség pedig dodonai értelmű proklamációt ad ki. Közben pedig ellenőrizhetetlen hírek keringtek. Az egyik azt üsögölte, hogy a szociálisták és a kormányelnök között tárgyalások folytak, hátha lehetne az utolsó pillanatban valahogyan aplanálni a dolgot és megmenteni Budapestet a fenyegető tömegsztrájktól. Egy másik értesülés úgy tudta, hogy a szociáldemokrata párt köti magát ahhoz, hogy sz. ellenzék bemenjen a Házba, s amint megkezdődnek a kivezetetések, nyomban proklamálják a sztrájkot. Akárcsak Penelope vásznának története, úgy fest jelenleg a tömegsztrájk ügye. Haiba a tömegsztrájkjal is így lesz, hiszen már arról is regéltek, hogy egyáltalán nem lesz.

S milyen nagyszerű is lenne, ha tényleg elmaradna. Ha az utolsó órában győzne a jobb belátás az embereken.

A következő órák fogják eldönteni, merre billen a mérleg. De addig a pesti polgár elele csupa láz és vibráló izgalom. Ha két ember találkozik, okvetlen a tömegsztrájkról beszél. Hogy vajon lesz e? És meddig fog tartani? És hogy hallotta-e, hogy három napra az iskolákat is becsukják, s hogy zárt ajtók mögött, a kávéházak leeresztett rollói körül tengeti majd életét pár napig egész Budapest.

A tizenkettedik órában pedig új hirt harangoznak. *Meglesz a tömegsztrájk!* A képviselőház kedden kezdi meg a választójogi javaslat tárgyalását, s amint napirendre tűzik a választói törvényt, az ellenzék bevonul a Házba. Kötörnek a régi parlamenti viharok s kitör kedden a tömegsztrájk... Penelope vászna tehát mégis elkészül? Ki tudna ma még választ adni?

Hogy keletkezett a békehir?

Egyik fővárosi lap vasárnap reggeli számában azt adta tudtul olvasóinak, hogy a béke nem reménytelen, mert a szociáldemokrata párt tárgyalást kezdett a kormánnyal a sztrájkmozgalom esetleges lezserelése dolgában. A közlés nyomán fővárosszerte elterjedt a hír, de már olyan optimista formában, hogy az általános sztrájk valószínűleg elmarad. A hír meglepő volta ellenére gyors és általános hitelt talált annyira, hogy a tegnapi est folyamán kávéházakban, vendéglők-

ben, színházakban és klubokban részleteket is vélték tudni a kormány és a szociálisták között létrejött megállapodásról.

(Kihasználta az ellenzék a szociálistákat.)

E híresztelés fölött azonban ott szárnyalt egy másik is, amelyet, ha ellenőrizni épen úgy nem lehetett is, mint az elsőt, de legalább igen megbízható politikai körökből kapott szárnyra. E szerint a szociáldemokraták békés hajlandóságai nek az volt az oka, hogy a szociáldemokrata párt összekülönbözött a szövetséget ellenzékkel a tüntetés módozatainak dolgában. A szociálisták ugyanis azt követelték előzetesen az ellenzékétől, hogy ez a maga részéről is forradalmi módon lépjen föl az tilsteremben és ez esetben példáját az utca is követni fogja. Hogy a párt mit értett itt a forradalmi föllépés alatt, a hír ezt is megmondotta: az ellenzéknek tetteges, sőt, ha arra kerül a sor, véres támadást kellett volna intéznie a munkapárt ellen. Mivel azonban az ellenzék ebben az irányban teljes két napi tanácskozás után, — szombat délelőttől vasárnap késő estig — sem tudott megállapodásra jutni, a szociáldemokrata párt elhatározta, hogy inkább a békés megegyezés útjára lép, mert látnivaló, hogy szövetségesei csak ezek közül akarják fölhasználni az ő erejét, anélkül, hogy maguk bármit is kockáztatnának.

Érdekes és több oldalról ellenőrzött igaz hírek szivárogtak ki az ellenzék intéző-bizottságának meddő tanácskozásairól. A forradalmi szellemnek bir szerint a Kossuth párt tagjai és Andrássy Gyula gróf hívei szegütek ellene a mi annál fel tünőbb, mert ez a két ellen éki frakció eddig igen ügyesen tudott bánni a szociálistákkal. Ejárásuk magyarázatul a politikai élet titkaiban jártasok azt mondták, hogy az intéző bizottság mérseket elemei nem akarták Lukács Lászlót egy könnyű és szomorú győzelemhez juttatni a sztrájk teljes leörésének provokálásával. A tömegsztrájk ugyanis bir szerint nem áll a legerősebb lábón. A szociáldemokraták erőben nem mérközhetnek a kormány fegyveres hatalmával, ennek folytán a saját tömegeiket is, amelyek természetesen a nagyarányú katonai készülődések birtól is megvannak riadva, kevésbé mozgósíthatja, mint május 23 ikán. Azonkívül a szociáldemokrata párt anyagilag sincs úgy felkészülve a sztrájkra, hogy minden erővel szembeállhatna, sőt ez irányban az ellenzékétől sem kaphat elegendő támogatást.

Ilyenformán az ellenzék fent említett két árnyalata belátta, hogy a kormány provokálása esetén a hevesebb harc csak a kormány javára üthetne ki és a szövetséget ellenzék legnagyobb ütőkártyáját hosszú időre, talán éviüzedekre eljásztotta, és többé nem igen állíthatja fenyegetésül a politikai élet előterébe a tömegsztrájk fenyegetését. Kossuth Ferenc és Andrássy Gyula gróf jobbnak látta tehát nem provokálni egy olyan helyzetet, amely a kabinet külföldben is erős helyzetét egy újabb és szentéletül igen könnyű győzelemmel szilárdítaná.

(Andrássy az utca forradalma ellen.)

A másik hír szerint a Kossuth pár és a néppárt egy része volt az, amely visszariadt az általános sztrájk valószínűen véres következményeitől és ezért mind a parlamenti, mind az utcai forradalmat ellenezte. Az ellentét magában a szövetséget ellenzék intézőbizottságában annyira kiéleződött e kérdés körül, hogy végül Kossuthék és Andrássyék egyöntetűen megtagadták az együttműködést az ugynevezett forradalmi párttal és közösséget vállaltak a néppárt csendesebb és szolidabb állásfoglalásával. A szociálisták számára ekkor már csak legfőbb a Justh párt egy része maradt meg. De a párt Budapestben időző tagjai a maguk szakállára nem mertek arra vállalkozni, hogy a polgári elemet képviseljék. Hogy a nagy

kérdésben tanácstalanul ne álljanak, táviratilag kérték meg az Abbáziában gyógyuló Justh Gyulát, vezérüket, hogy térjen haza és vegye át az irányítást. Tudni vélik, hogy a tegnapi nap folyamán tizenkét távirat ment Abbáziába a beteg Justh Gyula címére, a tizenkét sürgető táviratra azonban egy és ugyanaz a válasz érkezett: *Justh annyira gyöngékedik, hogy nem tehet eleget a kérésnek.*

Ma délelőtt politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Justh Gyula Budapestre érkezik. Ezzel a hírrel szemben a Justh-párt könyomatosa ma este kijelentette, hogy ez tévedés, mert sem Justh Gyula családjában, sem baratai körében Budapestre érkezéséről, mit sem tudnak s töle ilyen értesülést nem kaptak. A Pester Lloyd magánértesülése szerint szombaton, amikor az ellentétek felmerültek, Sümegei Vilmos leutazott Volsceába valószínűleg Holló Lajos megbízásából, Justh János pedig táviratot intézett atyjához, hogy rögtön jöjjön fel Budapestre. A Justh párt több tagja, akik a táviratról tudomást szereztek, ma megint táviratoztak Justhnak, hogy nem szükséges feljönnie, minden rendben van és kár volna kuráját felbeszakitani. Justh sem az egyik, sem a másik táviratra nem válaszolt s ezért azok, akik jól ismerik, azt mondják, hogy holnap reggel meg fog érkezni Budapestre.

Az osztrák parlament és a sztrájk.

Bécsből jelentik: A politikai világ érdeklődésének középpontjában Bécsben is a Budapestben készülő általános sztrájk áll. Az óriási mozgalmat állandóan figyelemmel kísérik és csütörtökre várják a sztrájk kitörését. Hogy a sztrájkot milyen jelentőségűnek tartják, azt lejjobban illusztrálja az, hogy a Seniorenen Konvent, a képviselőház pártközi vezetői, Deutsch és Diament szociáldemokrata képviselők indítványára csütörtökre, e hó 16-ára, egybehívta a képviselőházat. A csütörtöki ülésen előreláthatólag élénken foglalkoznak a magyarországi eseményekkel és a véderő felhasználása miatt alighanem több interpellációt is fognak előterjeszteni.

Készülődik a karhatalom.

Budapestről jelentik: Ma délután négy órakor a főkapitányságon megjelent Fiall Triestler Andrássy altábornagy, hadosztály parancsnok egész táborkarával. A katonaisztek a főkapitányság tanácstermét foglalták el, ahova sürgősen két telefont szereltek fel. Boda Dezső dr. főkapitány egyik szalonját az altábornagy számára rendezték be. A fővárosi helyőrség tizenhatezer emberből fog állani, tegnap érkeztek Budapestre az utolsó csapatok, a 32. gyalogezred hadilétszáma emelt zászlóalja, amelyet a Barsai utcai iskolában szállóalták el, és az 1. honvédezered zászlóalja. A katonaság már ma is egész nap készenlétben volt és holnap, kedden már kivonulnak a főkapitányi hirdetményben közölt harminckét helyre. A fővárosi közüzemeket ma reggel elfoglalták a katonai csapatok, így a vízvezeteki, a világosítási üzemeket, a vágóhidat, a pályaudvarok raktárait, a telefon központot, a kábel telefont, és a vízvezeték elárasztó épületeket. A rendőrségi vezérkar a békés hírek dacára holnapra várja a sztrájk kitörését és ezért a permanenciát ma éjszakára is fentartja. Ma este négy ulanus ezred érkezett a fővárosba. A felvezényelt csendőrség ezernégyszáz gyalogos és négyszáz lovas csendőrből áll. Ma délután kezdetét vette a csendőrség és a rendőrség beosztása. Minden villamos kocsira egy karszalagos csendőrt és egy rendőrt rendelnek ki.

Ma délután a katonaság megszállotta a külső kerületeket, holnap reggel fogják elfoglalni a főváros belterületén kijelölt helyeiket.

Proklamáció az elvtársakhoz!

A szociáldemokrata párt vezetősége, ma délután a következő felhívás kiadását határozta el:

A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége a lapokban felmerült céltűzatos hírekkel szemben, melyek a tömegsztrájk kitörésének időpontját, vagy pedig a sztrájk leszerelését írták meg, a pártvezetőség a legnagyobb nyomatékkal a következőkre figyelmezteti az elvtársakat. A pártülés a pártvezetőségre bízta a tömegsztrájk proklamációját. A pártvezetőség ezzel a jogával és kötelességével adott pillanatban élni fog, de az időpont megállapításában nem fogja magát vezettetni attól, hogy a kormány és a katonaság vagy egyes hírlapok mikorra várják a sztrájk kitörését, hanem egyedül attól, hogy a pártvezetőség milyen pillanatot tart a legalkalmasabbnak a sztrájk kitörésére. Sammitéle híresztelésnek fel ne üljenek, de legyenek minden pillanatban készek arra, hogy a kiadott utasításnak tegyenek eleget. Addig is pedig egész erejük megfeszítésével, teljes áldozatkészséggel és lelkesedéssel folytassák az előkészületeket.

Garami Ernő, a szociáldemokrata párt vezetőségének tagja, a *Népszava* szerkesztője ma újságírókkal a következő beszélgetést folytatta:

— Mikor kezdődik a sztrájk?

— Holnap reggel semmiestre, azaz egy biztos. Minden egyéb, így a béketárgyalási hírek is valótlanok.

— Pártkörökben várt emlegetnek, mi a véleménye erről?

— Szilárd elhatározásunk és emberileg minden lehetőt megteszünk, hogy a sztrájk békés lefolyású legyen, még a kormány akarata ellenére is.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradmegyei szolgabírák kérelme. *Dálnoki-Nagy Lajos* dr. alispánál ma délelőtt küldöttségben jelentek meg a vármegye szolgabírái és *Schauer Gábor* borosjenői tb. főszolgabíró vezetésével azt kérték az alispántól, hogy állapítson meg a vármegye a szolgabírák részére is utáltalányt. Február elején Borosjenőn értekezletet tartottak Aradmegye szolgabírái s ezen az értekezleten szövegezték meg a ma átadott memorandumot. A szolgabírák hivatkoztak arra, hogy gyakran kell helyszíni szemlékre, tárgyalásokra, vizsgálatokra járásuk távolos községeibe kiszállni és ilyenkor kiadásait amugy is csekély fizetésükből kénytelenek fedezni. A szolgabírák évi *ezerkétszáz korona utáltalányt* kérnek az állami dotáció terhére. Az alispán biztosította a szolgabírákat legmesszebbmenő támogatásáról máltányos kérelmük elintézésénél. Együttal azonban rámutatott arra is, hogy *ezerkétszáz korona utáltalány* nem állhat arányban a járási főbírák 1400 és a tiszti főorvosnak az egész vármegye területére szóló évi ezer korona utáltalányával.

A városháza fűtése. Már évekkel ezelőtt foglalkozott Arad város tanácsa azzal a gondolatjal, hogy a városházát központi fűtéssel látja el. A számítások, az akkori faárakat véve alapul, azonban nem voltak kedvezők és megmaradt a törvényhatóság a kályhák mellett. A gazdasági szék mai ülésén ismét felvetődött az idea és a fadrágaság, valamint a fűtési rendszerek tökéletesedése következtében úgy találják, hogy a központi fűtés gazdaságosabb lesz. A mérnöki hivatal bízta meg a bizottság, hogy tegyen számításokat és a jövő heti ülésen részletesen foglalkoznak a kérdéssel.

Arad és Budapest főpolgármestere. Heltai Ferenc Budapest főpolgármestere áti atot intézett a város közönségéhez, melyben tudtja, hogy elfoglalta a főpolgármesteri székét és kéri Arad támogatását. *Varjassy Lajos* polgármester ugyan csak átíráttal felelt és a törvényhatóság nevében üdvözölte Heltait valamint ígéretet tett a város önkormányzatának támogatásáról.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Kedd: *Róza néni*, vigjáték. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Szerda: *Róza néni*, vigjáték. Másodszor. (B. bérlet.)

Csütörtök: *Éva*, operette. Király Ernő vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Péntek: *Leányvásár*, operette. Király Ernő vendégfelléptével. (A. bérlet.)

Szombat: *A kis gróf*, operette. Király Ernő vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *A tatárjárás*, operette. Este: *Szent-Ivánéji álom*, énekes vigjáték. (C. bérlet.)

* A színigazgató közlései. *Róza néni*. Lengyel Menyhértnek, az újabb magyar irodalom egyik legkiválóbbjának bájosan poézis, szellemesen szatirikus vigjátéka kerül kedden bemutatásra az aradi színházba. A *Róza néni* címe ennek a darabnak s a budapesti Magyar Színházba került színre a közelmúltban s nagy és jelentős sikert aratott. A főváros közönségét valóságos frappirozta a bemutatás s a kedves vigjáték azóta mindig műsoron is van. Az aradi színházban hetek óta készülnek a *Róza néni*re; a darabot Szendrey igazgató rendezte. A darab kiállítására a színház igazgatósága nagy gondot fordít, hogy Lengyel Menyhértnek ez a darabja is a méltó fényet és kereteket között kerüljön színpadra. A *Róza néni* főbb szerepeit: Folinuszné, Hapessné, Benkőné, Deli, Beregi dr., Vároay, Herold játsszák. — *Király Ernő vendég szereplése* A budapesti Király színház ünnepelt színésze, mondhatni legjobb magyar énekes bonvivánt, *Király Ernő* három napon át csütörtökön, pénteken és szombaton vendég szerepel az aradi színházban. Király Ernő művészetéről épen az aradi közönség előtt nem kell hosszabbat szólni: Király Ernőt a publikum igen jól ismeri s eddigi vendég szereplései mindenkor a legnagyobb sikerek között folytak le. Most három legparádésabb szerepében jön Aradra Király Ernő; az *Évában Oktávót*, a *Leányvásárban Tom Migglet* s a *Kis grófbán Agarey Lacit* fogja játszani. A vendég szereplés ele nagy érdeklődéssel néz a publikum; a három estére, amelyet bérletben, rendes helysarak mellett lesznek, jegyek már most várhatók a pénztárnál. — *Vasárnap este* Shakespeare világhírű énekes vigjátéka kerül színre, a *Szent-Ivánéji álom*, Mendelssohn kísérel zenejével. — *Jézus élete és halála*. Az oberammergaui Passió-játék: Jézus élete és halála március 16-án kerül színre először Aradon. A darabban kétszáz néma szereplő szükséges; résztvenni kívánók, nők és férfiak, a színházi irodában jelentkezhetnek.

* Háromszáz aradi tanuló hangversenye a színházban. Nem közönséges szórásmondás és nem irázis, hanem a tényeknek megfelelő valóság, hogy Aradon még olyan széleskörű érdeklődés kulturális esemény iránt alig volt, mint amilyen az aradi tanulóifjúságnak szerdán délután öt órakor a színházban, a Magyar Iskolaegyesület céljaira rendezendő páratlanul álló hangverseny iránt minden társadalmi rétegben mutatkozik. Az ifjúság lelkesedése mint egy feltartóztatlan, jótékony szívet melegítő hullám áradt Arad város nagy közönségére. Valóságos ostromolják Weisz Leó könyvtárákat, ahol erre a gyönyörű és az ifjúság üdvöge, romlatlan lelkesedése által beragyogott koncertre a jegyeket aratják. Körülbelül háromszáz aradi gyermek áll a magasztos cél szolgálatában, akik nemcsak szereplői, hanem valóságos agitatorai a magyar nyelv és művelődésének és biztosra vehető, hogy az aradi iskolák tantervi is a maguk részéről megteszik kötelességüket és megértetik a gyermekkel, hogy ebben a nemzetiségi szempontból exponált városban a legzsengőbb korban meg kell kezdeni szívet lélekkel a legteljesebb agitációt, a magyar nyelvért, a magyar kultúráért, a magyar szupremáciáért. Ennek a fontos eszmének jegyében rendezendő hangverseny alkalmával bizonyára zafolt ház gyönyörködik majd szerdán délután abban a kiválóan összehangolt programban, amelyet háromszáz aradi családnak büszkesége, háromszáz aradi gyermek mutat be. Jegyek korlátozott számban Weisz Leó könyvtára kedésében kaphatók féárón.

* A haláltánc. Alig hiszik, hogy bemutatva volna a moziban valaha is olyan ideizgató filmet, mint a haláltánc címűt, amelyet ma mutatott be az Uránia. Egy artista tragédiáját mutatja be ez a grandiózus kép. Az artista szerelmes lesz egy urinőbe, aki elhagyja őt s a szerelmes embernek ez vesztét okozza. Fokról fokra züllik, börtönbe jut s egész karrierje derekban kettétörök. A véletlen aztán újra összehozza őt az urinővel, meg pedig egy apacatanyán, ahová az asszony udvarlóival kíváncsiságból vetődik be. Az uritársaság érdeklődésével és borzalommal nézi a szenvedélyes, vad apacatáncot s az urinőt megszálja a vágy, hogy a férfival, aki nem más, mint hűtlenül elhagyott kedvese, táncra kerekedjék. Ami ezután következik, azt lehetetlen leírni: tektelen, vad, kéjes táncba kezd a pár s az asszony csak akkor ismeri fel elhagyott kedvesét, amikor az nyakára teszi a kezét s vasmarokkal szorítani kezdi. Lassan, lassan mind jobban összezárul a nő nyakán a férfi szorító keze s a nő végre élettelenül hanyatlak visza. A férfi holt kedvesével is folytatja a táncot, örjögve szoritja, öleli, csókozza s csak az elősíető rendőrök tudják elszakítani megőit kedvesétől. A nagyszerű kép holnap kerül utójára vetítésre. 176

* Apacsvér. (Amerikai drámák premiérje az Apolló színházban) Kolozsvári műsora mutatott be ma az Apolló színház. Azt sem tudjuk, melyik képet emeljük ki a műsorból, oly kiváló s nagyszerű annak minden egyes száma. A Pathé újság a világ nagyobb eseményeit viszi a néző elé élénk, színes illusztrációban. Duskál az eseményekben ez az eleven újság. Ebben a percben a divatújdonságokat látjuk, a másik percben a nagy angol akadályverseny izgalmas katasztrófája, egy uriovas hatalmas zuhanása tessiti meg az idegeinket. A család becsületéért című kép az igazi amerikai történetet örökít meg. Az apa harcba küldi a fiát s büszke rá, hogy gyermeke méltó lesz a család nevéhez. Teved. A fiu gyarván megmenekül a harcterről. Az apa nem tudja elviselni a szégyent s maga ői meg gyermeket s holttestét kicsempészi a csatamezőre, hogy megmentse a család becsületét. . . Az apacsvér a züllötök életébe enged bepillantást. Ez a halás talaj meg mindig tud érdekes és ideizgatót nyújtani nekünk, tisztább levegőben élő embereknek. A humoros képek ragyogóan ötletesek. Holnap, kedden ismét ez a műsor kerül vetítésre.

* Sarah Bernhardt az Apollóban. Csütörtökön szenzációs művészi esemény színhelye lesz az Apolló színház. Ekkor lesz a premiérje az Erzsébet királyné című angol történelmi tragédiának, amelynek címszerepében a nagy tragika, Sarah Bernhardt brillirozik. 177

* Az Uránia szenzációja lesz az Erzsébet angol királyné című filmnek március hatodik bemutatója. A nagyszabású film főszerepét Sarah Bernhardt játssza. A filmről a bécsi Die Zeit a következőket írta: A dráma, amelynek címszerepét Sarah Bernhardt játszotta, nagy hatást keltett. . . A felvétel sikerét biztosítja a publikum elragadtatása, amely tomboló tetszésnyilvánításban nyert kifejezést.

MULATSÁGOK

(=) A vig délután, amelyet néhány agilis és jókedvű fiatal ember rendezett a Fehér Kereszt szállóban, igen jól sikerült. A mulatság kabaréval kezdődött, melynek során felléptek Nográdi Malvin, Győző Alfred, Keller István és Herold Káa a színház tagjai, továbbá Kardos Ferenc. A közre működőknek nagy sikerük volt. Az estélyen Székely Béla hírlapíró konferált. A műsor után tánc következett, amely a késő éjeli óráig tartott.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 181
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — 181
Nyomda	— — — — 181

Arad és az általános sztrájk.

— Izgalmas előkészületek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 3.

Napról napra halasztódik — *és az se lehetetlen hogy most elmarad* — az általános sztrájk, amelyről általában az a hiedelem uralkodik, hogy hosszú időre megbénítja az ország forgalmát. Aradon már sokkal optimistikusabban itélik meg az általános munkabeszüntetés következményeit. Ez a sztrájk ugyanis Aradon nem lesz általános, amint ahogy a fővárosban se hiszik komolyan a beavatottak, hogy egy napra is teljesen megállítsa az életet. Aradon aligha lesznek többen a sztrájkolók, mint négy ötezren, s ezeknek kilencven százaléka gyármunkásokból kerül ki. A legfontosabb: a kenyér, a víz és a világítás nem fog hiányozni, hiába hirdetik ennek ellenkezőjét olyanok, akik direkt abból élnek, hogy a valótlán híresztelések okozta zavarokban halásznak. Azt már megirtuk, hogy a világítási vállalatok alkalmazottai nem szünetelnek be a munkát. A pékek muhelyekben is dolgoznak, ép úgy mint akkor dolgoztak, amikor Aradon péksztrájk volt. A mesterek folytatják a munkát, persze kisebb eredményt produkálnak mint rendes körülmények között. Azonkívül a pécskai kenyérgyárak is szállítanak élelmet, úgy, hogy a város nem marad kenyér nélkül. A köznép és az erős fantáziájú emberek általában azt hiszik, hogy a munkabeszüntetés ideje alatt a rombolás napirenden lesz. Az, hogy a polgárság ilyen hiedelemben él, semmi esetre se hízog az öntudatos munkásakra, amelynek vezetői *nem győzik eléggé hangsúlyozni, hogy a sztrájk nyugodt lesz és méltóságos, szóval: öntudatos proletároshoz méltónak kezel a harc.* Természetesen azonban, hogy mindig akadnak olyanok, akik a zavaros helyzetben szabálytalan engednek romboló szenvedélyüknek. Ezeket maga a komoly munkásság itéli el legjobban és a sztrájk vezetői *kérik is a közönséget, hogy a rendbontókat juttassa rendőrkézre.* A rakoncátlan elemek diszreditálják a tisztességes munkások mozgalmát és így ezek megérdemlik a hatósági beavatkozást.

A rendőrség minden óvintézkedést megtesz, hogy a munkások politikai harcát néhány zavargó firma meg ne rontsa. Az izágak ellen a rendőrség esetleg *katmai és csendőri segítséget fog alkalmazni és meyakadályozza a békés polgárok bántalmazását.*

A sztrájk szervezői természetesen azt szeretnék, hogy Aradon a munkabeszüntetés menne általánosabb legyen. Megpróbálták kápacitálni a kereskedősegedeket is, meg a pincer k.; van olyan kávéház, amelynek alkalmazottai *aláírtak a sztrájkot, azonban a legtöbb pincer nem teljesítette eme kívánságot.* Azzal érvelnek, hogy ők abból élnek, amit napról-napra keresnek. Mivel pedig a munkavezérek nem tudják a piacerek jövedelmének tízedrészét sem biztosítani, tehát helytelenséget követnének el a pincer k., ha abba hagyják a munkát. *A kereskedősegedek közül sokan megígérték a munkaszünetelést.* A főnökök erre elhatározták, hogy *aki sztrájkba lép, azt elbocsátottnak tekintik.* A főnökök határozottan örülnek a segedes sztrájkjának, mert így megtehetik azt, amit különben nem eszelkedőnek meg: elbocsátják alkalmazottaikat. Most ugyanis olyan rosszul mennek az üzletek, hogy az alkalmazottak felét nyu. odtan el lehetne bocsátani. Azonban méltányosságtól nem akarták kényerükől megfosztani. Ha azonban ők is csatlakoznak a sztrájkolókhoz, akkor minden lelkismereti furdalás nélkül elindul az alkalmazottakat. Tarisa el őket a szociáldemokrata-párt. *Kísérelt történet a magán-*

tisztviselők megnyerésére is, azonban az eredmény jelentéktelennek mondható.

Az aradi szociáldemokrata párt tegnap délután három órára a városligeti vendéglő nagytermébe népgyűlést hívott össze. A népgyűlést Gruber Imre pártelnök nyitotta meg, az első szónok Strengár Demján Száva volt, aki az általános választójogért folytatott harcnak történetét ismertette, s hangoztatta, hogy most elérkezett a döntő ütközet ideje. Beszéd közben Gruber elnök többször intette csendre és mérséklésre a tömeget. Strengár után egy aradi szociáldemokrata ügyvéd beszélt, végül Jappa Emánuel román nyelvű beszédet intézett a tömeghez. Ezután a népgyűlés rendben szétoszlott.

A Gyermekevédő Liga — mint ismeretes — átiratban fordult az egyesületekhez és a nagyközönséghez, hogy az általános sztrájk ideje alatt a sztrájkolók ártatlan gyermekeit segítsék. Ezzel az átirattal foglalkozott ma este a Kossuth asztaltársaság és a következő határozatot hozta:

Az aradi Kossuth asztaltársaság vezetője a humanitás érzésétől és híven régi programjához: jótékonytárgyakat gyakorolni ott, ahol nyomor, ahol szűkölködés van, — most, hogy a kiűrtai készülő általános sztrájk ártatlan gyermekek ezreit fenyegeti azzal a veszedelemmel, hogy betevő falat nélkül maradnak, mai üléséből azon kérelmet intézi tagjaihoz és Arad város egész közönségéhez, hogy forduljanak könyörülettel szívrrel és segítő kézzel az ártatlan áldozatok: a sztrájkolók szűkölködő gyermekei felé.

Az ülésen a Kossuth asztaltársaság több tagja azonnal bejelentette azt, hogy támogatják a sztrájkolók gyermekeit.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ „Az ügyvéd kötelessége” cím alatt vasárnapi számunkban Lengyel Gyula dr. aradi ügyvéd egyik ügyével foglalkoztunk. Lengyel dr. ma nyilatkozik cikkünkéről állításainkat azonban meg sem kíséri cáfolni. Ujból megállapítjuk, hogy Lengyel Gyula dr. ellen egyik ügyfele a királyi ügyészségnél panaszt emelt. A királyi ügyészség szabályszerűen a törvényszékhez, mint polgári bírósághoz tette át az ügyet annak megálatapítása végett, hogy Lengyel dr. és ügyfele között elszámolási viszony volt-e, vagy pedig Lengyel dr. fegyelmi vétség-t követett-e el. A királyi törvényszék 1091—1913. P. B. számú határozatában megálatapította, hogy Lengyel dr. az ügyfele számára behajtott 66 korona 22 fillért kiváratra *nem adta ki, holott ez az ügyvédi rendtartás 48. szakasza szerinti kötelessége lett volna.* A törvényszéknek 1091—1913. P. B. számú ítélete kimondja meg azt is, hogy a határozat az ügyvédi kamarával is közlendő még pedig az 1844: XXXIV. t. c. 66 paragrafusára alapján azért, hogy a kamara Lengyel dr. ellen a *fegyelmi eljárás megindítsa.* A fegyelmi eljárás Lengyel dr. ellen meg is indult. Lengyel Gyula dr. ellen különben nyilatkozata miatt *sajtópárti indítottunk.*

§ Vojtha Antal válópörré. Több mint három esztendeje eszi már a rabkenyeret a soproni fegyházban Vojtha Antal, asinet nevéhez özvegy Haverda Boldizsárné meggyilkolása tapad. Felesége, aki Hódmezővásárhelyen óvó, nem akarta férje terhelt nevet viselni azért válópört indított Vojtha Antal ellen. A szegedi törvényszék az asszony javára döntött és jogerősen fölbonotta a házasságot. Vojtha Antal különben másfél év múlva szabadul, büntetése nem telik ugyan meg le teljesen, de mint jó magaviseletű rabot föltétlenül szabadságra engedik. Hír szerint egy fővárosi orfeum vezetősége már szerződtette is ötszáz korona havi fizetéssel — mint cigányprimást.

A munkapárt a választójogért.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3.

A nemzeti munkapárt ma este hét órakor ülést tartott Sándor János, később *Khuen-Hederváry* Károly gróf elnöklété alatt.

Sándor János mindenekelőtt köszönetet mondott az iránta tanusított bizalomért, majd azt indítványozta, hogy először a választójogi törvényjavaslatnak általános vitáját tartsák meg és azután az aktív és passzív választójogra vonatkozó anyagi rendelkezéseket tárgyalják. A választójogi törvényjavaslat tárgyalása a képviselőházban előreláthatólag hosszabb időt fog igénybevenni és ezalatt lesz alkalmuk a képviselőknek a választójogi törvényjavaslat többi részeit tárgyalni. Sándor János indítványát egyhangúlag elfogadták.

Midőn Német Károly előadó, kit az értekezlet előtt inzultus ért (erről lapunk más helyen írunk) szólásra emelkedett, nagy éljenzéssel és tapsal fogadták. Az előadó kifejezést ad azon hitének, hogy a párt minden egyes tagja meg van győződve az idő történeti fontosságáról és arról a felelősségről, mely a törvényhozók vállain nyugszik. A javaslat sorsától függ, hogy a magyar állam, mint nemzeti állam a jövőben is teljesíthesse misszióját. Abban mindnyaján egyetértünk, hogy a régi választójog reformra szorul, mert hatvanöt év óta kifejlődött egy negyedik rend, a munkások nagy osztálya, mely egyrészt érlelmi nívójánál, másrészt ama nagy súlynál fogva, melyet a gazdasági életben képvisel, jogosan számot tart arra, hogy döntő tényezővé valjon az államkormányzás és törvényalkotás munkájában. Feltétlenül fontos mérlegelés tárgya kell tenni a jogkiterjesztés határait és nem szabad terror által magukat befolyásoltatni. A javaslat megfelel a demokratikus fejlődésnek és szem előtt tartja a nemzeti érdekeket. A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Bogdán Zsivkó azt kéri, hogy a hat előadó osztályt végzeteket külön csoportba foglalják. Az irni olvasni tudás még nem mérték, csak ezek köze annak, hogy valaki intelligenciához jusson. A harminc éves korhatárt túlmagasnak tartja.

Kostyál Miklós helyesli a harminc éves korhatárt és kéri, hogy a titkos szavazástól álljanak el.

Blasár Béla bejelenti, hogy a plénumban is megteszi majd indítványát a huszonegy éves korhatárra vonatkozólag.

Bujanovics Gyula szintén a titkos szavazás elleni aggályait fejti ki.

Hegedüs Lóránt több indítványt terjeszt elő, kijelenti, hogy aggályai vannak a javaslatlatszemből, a korhatárt nagyon magasnak tartja, kéri, hogy huszonegy, vagy legalább is huszonhat éves korhatárt fogadjanak el. Közben a témát illetően semmit sem értenem nem alaptalhat, mert meg van győződve arról, hogy a harminc éves korhatár semmiképpen sem helyes. Ő nem lép ki a pártból, nem is fog kilépni, de abban az esetben, ha megtagadnák, hogy meggyőződését képviselje, hajló mandátumát letenni.

Khuen-Hederváry Károly gróf indítványozza, hogy a tárgyalást szakítsák félbe, majd bejelenti, hogy Bersovicsy Albert táviratot írt hozzá, amelyben bejelenti, hogy szeretett volna személyesen résztvenni a tárgyaláson, de minthogy ez lehetetlennek vált, azokat az érveket, melyeket budai beszédében kifejtett, most előérkezésként általában véve jobban szeretne, ha a javaslat tárgyalását elhalasztanák.

Magyar Nemzeti Munkapárt. Budapest, március 3. 1918.

Ellentétek a szociálisták és az ellenzék között.

— A sztrájk elhalasztásának feltételei. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 3

Az ellenzéki pártok intéző bizottsága ma délután késő estig tartó tanácskozásban foglalkozott a holnap megkezdendő új taktikával és az általános sztrájk ügyével. A tanácskozásról az intéző bizottság a következő kommunikátumot tette közzé:

„Az ellenzéki pártok intéző-bizottsága ma délután ötötől este fél tízig tanácskozást tartott, amelyen részt vett *Andrássy Gyula* gróf is és amelyen sikerült a taktika kérdésében egyértelmű megállapodásra jutni.”

A tanácskozás lefolyását és a határozat lényegét titokban tartoták, magánértekezések szerint azonban az ötödfél óra hosszat tartó vitának izgalmas és érdekes részletei voltak. *Andrássy* és *Apponyi* ezúttal is ragaszkodtak álláspontjukhoz, s azt követelték, hogy az intéző-bizottság olyan megállapodást határozzon el, amely az ellenzék akciója és a sztrájk között időbeli és okozati összefüggést ne tüntessen fel. *Justhék*, a Kossuth-párt radikális tagjai és a néppártiak azonban ezzel érveltek, hogy most, a legválságosabb időben nem szabad csúsztatni a szociáldemokratákat, akik eddig becsületesen állták a közös akciót teremtő megállapodást.

Javában tartott a tanácskozás, amikor az intéző bizottság egyik tagja a telefonfülkébe sietett és *Jászi Oszkár*t kérésre telefonhoz. Kisvártatva *Jászi* két társával megérkezett az intéző bizottsági tanácskozásba és végig részt vett a tanácskozásban, amelynek egyértelmű sikerült eredményét titokban tartják. Mindössze annyit lehet tudni a megállapodásról, hogy a szövetséges ellenzéki pártok tagjai holnap reggel kilenc órakor a néppárti körhelyiségben találkoznak; ott az intéző-bizottság tagjai megismertetik mai határozatukat társaikkal, azután együttesen felvonulnak a képviselőházba és deklarációt olvasnak fel.

Hire terjedt annak is, hogy a tanácskozás folyama alatt a szociálisták hosszasan tárgyaltak az intéző bizottság tagjaival. *Andrássy* és *Apponyi* ismételték arra kérésre a szociáldemokraták megbízottait, hogy a párt halassza el az általános sztrájkot, vagy egészen álljon el ettől a tüntetéstől. A szociálisták a sztrájk elhalasztására egyáltalán nem voltak hajlandók és az elhalasztásba is csak úgy akartak beleegyezni, ha az ellenzék a képviselőházban a felolvasandó deklarációban egyenesen az ország érdekében felhívja őket a sztrájk elhalasztására.

Más forrásból származó hírek szerint a szociálisták *Apponyi* és *Andrássy* kérésére azt válaszolták, hogy a tömegsztrájkot készek elhalasztani, ha *Justhék* kiengedik a szociáldemokratákat az obligóból. A *Justh* párt intézőbizottsági tagjai ezt lehetetlenségnek mondták, a szociálisták azt az újabb ajánlatot tették, hogy a tömegsztrájkot akkor is elhalasztják, ha az egyesült ellenzék a Hazban parlamentáris eszközökkel megakadályozza, illetve megtudja akadályozni a választói reform javaslat törvényerőre emelését. *Justhék* azonban ezt az alternatívát sem tartották elfogadhatónak.

Az együttes és végleges megállapodásról több nem jutott nyilvánosságra és így csak holnap, az ellenzék képviselőházi felvonulása után lehet megtudni, hogy mi a közös taktika és mi lesz az általános sztrájkjal.

TANÜGY.

(—) Gyorsírók irodalmi gyűlése. Az áll. főreálisk. gyorsíró köre vasárnap délelőtt irodalmi ülést tartott. *Miskovits Ernő* elnöki megnyitóját után

Szabó Sándor IV. o. t. nagy hatással szavalt a „*Markovics halálának 20 éves évfordulójára*” c. köteteméért, amely után *Dudás Pál* V. o. t. *Hubay* „Magyar egyveleg”-ét adta elő hegedőn nagy tömegszéssel. *Schultz Mihály* VII. o. t. „Gyorsírásunk felszabadulás jubileuma” címmel értekezést olvasott fel, majd a legutóbbi versenyrés jutalomdíjának kiosztása után az „Író és gyorsíró” c. jelenetet adták elő *Urai Tivadar* VIII. és *Borbély Béla* VII. o. t. A sikerült jelenet több más hatásos számmal a gyorsíró kör március 30-án rendezendő negyszabású ünnepélyén is színpadra kerül.

(—) A sztrájk miatt elmaradt igazgatói értekezlet. A mai napon Aradon tankerületi igazgatói értekezletet kellett volna tartani *Vass* Bertalan főigazgató elnöklésével. Minden évben megszokták tartani tanácskozásukat az egyes főigazgatósági körzetekbe tartozó középiskolai igazgatók. Az idén Aradon tartják meg ezt a tanácskozást, amelynek ma kellett volna megkezdődni. Az általános sztrájk miatt azonban elmaradt. Azt hitték az igazgatók, hogy ma kezdődik meg az általános sztrájk és zavartól tartva, bizonytalan időre elhalasztották a konferenciát.

HIREK.

— A német császárnő látogatása. *Gmundentől* jelentik: *Augusta Viktoria* német császárnő a cumberlandi hercegi pár kérésére egy nappal meghosszabbította gmundeni tartózkodását. A császárnő tehát csak kedden este tíz óra harmine perckor hagyja el Gmundent.

— Merénylet az olasz király ellen. *Rómából* jelentik: A királyi pár tegnap komoly veszedelemben forgott. A fővárosban a késő éjjeli órákban mindenfélé azt híresztelték, hogy merényletet követtek el a király ellen, hivatalosan azonban azt mondják, hogy csak jelentéktelen baleset történt. A királyi pár tegnap Napolyból Rómába utazott. A mikor a vonat Cajanelió állomást elhagyta, a közvetlenül az udvari szalonkocsi után következő kocsirol *kvált egy nehéz vasrud, amely azonban csak akkor került a vágányra, amikor a szalonkocsi a vágánynak azt a részét már elhagyta, úgy hogy csak a következő kocsi ment át a vasrudon és meg is rongálódott.* A hivatalos jelentés azt állítja, hogy semmi más baj nem történt és hogy a megrongált kocsit nem kellett lekapcsolni, hanem a vonattal együtt továbbrohogott Rómába.

— Botrány a bécsi Operában. Tegnap este, mint B-csből jelentik, páratlan botrány volt az udvari Operában. A hugonottákat adták és a két női főszerep személyesi öje helyett két vendég, névszerint: *Vesel* és *Kempter* ugrottak be. A második fölvonásig csak ment valahogy a dolog. Itt azonban a publikum megelégette a két vendégének és énekét és hangos fűttyben jelentette be kritikáját. A harmadik fölvonás után még erősebben tört ki a botrány, a közönség felállt, piszszot és különféle tárgyakat dobott a színpadra, úgy, hogy az előadást félbe kellett szakítani. Ez történt tegnap este a bécsi udvari Operában *Izabella* főhercegnő jelenlétében. Színházi körökben azt beszélik, hogy *Gregor* igazgató a tegnapi botrányos esemény miatt beadta lemondását *Montenovo* herceg főudvarmesternek.

— Halálozás. *Popovich* Aurél, nyugalmazott királyi főügyész helyettes ma Szabadkán hirtelen elhunyt. A megboldogult a múlt héten királyi kitüntetésben részesült, nyugdíjaztatása alkalmából az uralkodó a III. ad osztályú vaskorona rendet adományozta neki. *Popovich* 1867-ben, Arad város ügyésze volt és 1872-ben mikor a törvénykezéseket szervezték, átlépett állami szolgálatba. Előbb Aradon, majd Szabadkán volt vezető ügyész. A család az elhunyt holttestét Aradra szállíttatja és itt helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

— Pesti Tükör a címe annak a politikai napilapnak, amely ma jelent meg először a fővárosban 16 oldal terjedelemben. Az illusztrált, eleven, kedves szavú lap főszerkesztője *Biró Lajos*, felelősszerkesztője *Bethlen Oszkár* dr., munkatársai pedig a magyar újságírás kiválójai. Mai száma különösen szenzációs tartalommal jelent meg.

— Másfélmillió család. *Prágából* jelentik: A *Csás* jelenti: A prágai társaságban nagy föltűnést kelt a prágai papirgyár részvénytársaság vezérigazgatójának, *Götzl* Anzelm dr. nak szökése, a ki mint zeneszerző is kitűnt, *Götzl* dr. különböző szabálytalanságokat követett el, minek következtében a pénztárban másfél millió korona hiány mutatkozott. *Götzl* dr. pazar háztartást vitt és borszespekulációkba is bocsátkozott. Angazsmánjainak fedezésére *Götzl* dr. letétbe helyezte a vezetése alatt levő részvénytársaság birtokában levő idegen részvényeket. Személyesen ismeri azt is mondták, hogy őket a megürott igazgató új kibocsátású részvények jegyzésére biztatta és az első részletként befizetett összeget is eltulajdonította. *Götzl* dr. az utóbbi időben *Montekarlóban* is nagyobb összeget vesztett.

— Apa és lanya. Tegnap délután a Béla ut 39. számú házban *Wastl* Udo hetvenkétéves csemegekereskedő hnmokon lőtte Erzsébet nevű leányát, egy harmincket esztendőes özvegy asszonyt. Az apa és leánya régóta nagy háboruszkodásban éltek egymással. *Wastl* Erzsébet nagy vagyont örökölt elhalt férje után s az örökségből részt kért az apa, két nővére és fivére is. Ezért tört ki tegnap délután is a peripatvar, amelynek végén az öreg rálőtt a leányára. Bevitték a főkapitányságra, ahol letartóztatták. Az özvegyasszony, könyű sebével a kórházban fekszik.

— Műterem a kioszkban. A *Baross* parki kioszk bérletére, mint megirtuk, *Albert Andor* szobrász művész reflektál, mert ott akarja elkészíteni a *Kossuth* parkban felállítandó díszkutat. A gazdasági szék mai ülésén elfogadta a művész ajánlatát és 700 koronáért bérbe adta neki a helyiséget, egyúttal megengedte, hogy a nyár folyamán valamely vendéglősnek átengedhesse a nagytérmet és a terraszt.

— Katasztrófa a menedékházban. Végzetes szerencsétlenség történt a Dáli vasut mentén fekvő *Sezana* állomáson. *Nogovecz János*, *Gyermati János*, *Koszinak Mátyás*, *Pataika Mátyás* és *Neumann György* vasuti munkások, befejezvéen napi munkájukat, fáradtan pihenni tértek a vasuti állomástól jó messze lévő és a munkások részére fentartott menedékházba. Mélyen aludtak, midőn a ház égni kezdett. Az alvók nem vették észre a veszedelmet, csak *Neumann* ébredt fel és futva menekült a házból. A többiek is fölébredtek, de a füsttől nem tudták megtalálni a kijáratot és porráégték. *Neumann* súlyos égési sebekkel találta meg az uton és még nem sikerült eszméletre kelteni. Életbenmaradásához alig van remény.

— Az önbetörő. *Eperjesről* jelentik: *Saly* Győző rendőrkapitány letartóztatta *Glück* David ékszerészt, aki nemrégiben azt adta elő, hogy ismeretlen tettesek éjszaka betörték hozzá és négyezer korona értékű arany és ezüst árut vittek el a boltból. A nyomozás azonban megállapította, hogy a betörési mesét *Glück* maga találta ki, az ékszereket a boltból lakására vitte s ezeket a házkutatásánál meg is találták. Az ékszerész boltját negyvenezer koronára biztosította és így akart hozzájutni a biztosítási összeghez. *Glück*öt letartóztatták. *Glück* fia annak az özv. *Dávid* nének, aki azelőtt az üzlet tulajdonosa volt, s akit két évvel ezelőtt máig is ismeretlen tettesek a nyílt utcán fényes nappal meggyilkoltak. A két eset közt a rendőrség összefüggést keres.

— A sztrájk első áldozata. Ma délután négy órakor a Rakóci uton huszonöt lönyfi lovas esendőr csapat vonult végig. A Népopera kávéháznál Legányi István csendőr lova az arrahaladó villamostól megbokrosodott, ágaskodni kezdett, olyannyira, hogy a csendőr a lóról leesett. Az esés következtében mindkét lábát eltörte. A szerencsétlenül járt lovascsendőrt beszállították a Rókus kórházba.

— Halálos baleset. Szivesi András, Gutzjahr Mihály földbírókos lovásza ma reggel trágyát rakott egy kocsira Baranyai János kocsissal együtt. Mikor elkészült a munkával, a kocsis rákiáltott, hogy jöjjön le, de vigyázzon, nehogy megcsusszék és beja essék. A lovasz a kezében levő vasvillát maga elé tartva készült az ugrásra és oly szerencsétlenül tette ezt meg, hogy gyomrával ráesett a villa nyelére. Az ütés következtében elvesztette az eszméletét. Orvost hívtak, megjelent a szerencsétlenség színhelyén Feneschán János ügyeletes rendőrtiszt, valamint Kabdebó György dr. tiszti orvos is. Megállapították, hogy vagy a lépet, vagy a beleket marcangolta szét a villanyél. A lovasz néhány pernyi vívódás után meghalt.

— A lefejezett ékszerész. Berlinből jelentik: A Marwitz Hemingsdorf utcán automobilszerencsétlenség történt, a melynek valószínűleg két emberélet fog áldozatul esni. Az utca egy helyén kötél volt kifeszítve, s amidőn Luntz ékszerész, aki feleségével és a két leányával automobilon kirándulást tett, erre a helyre ért, a kocsit megakadt a kötélben. A zsinór az ékszerész fejét valóságos szelvére törzséről, felesége súlyos, két leánya és a sofőr könnyű sérüléseket szenvedtek. Hogy ki és miért feszítette ki a kötél, eddig nem tudták kideríteni.

— Rejtélyes haláleset történt tegnap Tót váradon. Horga Józsa tótváradai I. kos jelentette a rendőrségnek, hogy Borle Anania látogatónak jött hozzá s az asztalon fekvő revolvert kezébe véve, csövével át nézegette. A revolver elsült s Borle Ananiát halálra találta. Az orvosi vizsgálat ezzel szemben megállapította, hogy a lött seb a hulla mellén van s sem a ruha, sem a seb széle nincs megpörkölve, ami biztos jele annak, hogy a halált hozó lövés nem közvetlen közletről történt. Szokolczay Lajos vezető kir. ügyész s Domokos Lajos vizsgálóbíró kiszálltak a helyszínen, hogy a hullát felboncoltassák és a nyomozást a rejtélyes ügyben megindítsák.

— Eljegyzés. Secula Nelli (Világos) és Papp Állás (Arad) jegyesek.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 3-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Szűcs Mihály mázsolónak Ferenc nevű fia. Balogh János munkásnak Mária nevű leánya. Kugelman György munkásnak Mátyás nevű fia. Tar István lelencházi felügyelőnek Lajos nevű fia. Jó Péter fűtőnek György nevű fia. Meghalt: Tar István 50 éves gyermekfelügyelő. Pap Károlyné 54 éves csizmadia neje. Házasságot kötött: Mann Adolf dr. orvos Glück Ilonával. Pap János fogtechnikus Stern Malvinnal. Fuhrmann Ágoston asztalos Bloch Emmával. Simon József zongorakészítő Aradon Katalinnal.

— Varga Kálmán női szabó Deák Ferenc-utca 39. Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a legújabb tavaszi kosztüm és felöltés szövetujdonságaim dúsz választékban megérkeztek.

— Hölgyeim! A tavaszi újdonságaim nagy választékban megérkeztek. Huppert Henrik Rákóczy-utca 7. 1431

— Borszéki, előpataki, Matild, sztojka, kristály, apólió, buziási és borhegyi ásványvizek egyedélárúsítása salvátor, paradí, rohisch, Margit, selters, málnási, kalsbadi gyógyvizek és forrástermékek főraktára Kardos Miklós kizárólagos ásványvíz kereskedő, Arad, Deák F.-u. 86. Telefon 686. Házhosszálítás. Úres palackok visszavételnek. 1435.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodai szerek Kerpel Izsónál olcsón kaphatók.

— Szigetiné Bickel Ilonka angol és francia női divatterme Deák Ferenc-utca 4.

— Ujtás a Simay-féle gőzfürdőben. A férfi gőzfürdőt kedd és pénteken délután 2 órától, este 8 óráig a nagyérdemű közönség használatára bocsátjuk; ép, úgy mint a délelőtti órákban, rendelkezésre áll a nagyérdemű közönségnek az összes személyzet. Ezen ujtásunk 1913. év március hó 4-én lép életbe. Tisztelettel Simay gőzfürdő. 1424

— A legmegbízhatóbbak a Messanger-boyok. Telefon 816.

TARKASÁGOK.

(Kritika.) A kis Bandi hazajön az iskolából.

Azt mondja neki az apja:

— No Bandi, remélem, jó volt a dolgozatod, amelyben segitettem neked.

— Oh nem papa — mondja Bandi.

— Hát a tanár ur mit mondott rá?

— Azt mondta, hogy napról-napra butább leszek.

(Magyar kereskedelmi levelező.) (Első levél.) Nagyságos Uram! Hosszu négy esztendeje tisztelt meg bizalmával és számítom egyik előkelő támogatóim közé. Azonban nagy sajnálatomra ezen hosszú idő óta nem volt szerencsém egyetlen krajcárját sem látni és számtalan felszólításom dacára, rendezetlen minden számlája és ma, mikor új bankhitel nem áll rendelkezésemre és a régié után egy 14 százalékos körüli percentet fizetek, kénytelen vagyok Nagyságos Uramhoz azon kéréssel fordulni, hogy nagyöszegű tartozására némi a contót törleszteni kegyeskedjék, mert azt fenti viszonyok változása után föltétlenül nem nélkülözhetem.

Maradván atb.

(Második levél.) Igen tisztelt Uram! Levelét vettem. Ilyen eljárásom nem vagyok szokva. Igen sajnálnám, ha az eddigi kellemesnek mondható üzleti összeköttetést ily bagatel dolog miatt megszakítanom kellene.

Maradok atb.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A polgári társaskör közgyűlése. A polgári társaskörnek (egykori Boros Beni kör) vasárnap délelőtt volt a rendezés évi közgyűlése Szabó Zoltán nyug. huszárezredes elnöke alatt, melyen Kádár Jenő titkár olvasta fel titkári jelentést. A számadásokat Martay Béla ellenőr terjesztette elő. A közgyűlés egyik érdekese tárgyát képezte az elnökség amaz intézkedése, hogy a nyári évadra bőven gondoskodva van a tagok szórakoztatásáról. Szép nyári helyiségen kívül tennisz pályát is rendeznek be részükre. Azután a tisztújítás következett. A választás eredménye a következő: Elnök: Szabó Zoltán. Társelnök: Csánk Lajos. Alelnökök: Aknay Andor, Berzeny Béla, Korányi Róbert, Rozvány Pál, Tagányi Gusztáv. Igazgató: Róka József. Háznagy: Martay Béla. Titkár: Kádár Jenő. Jegyző: Korger Károly. Penztárnok: Tomastyik János. Ellenőr: Szántó Gyula. Könyvtárnok: Földp Endre. Ügyész: Raduly Mózes. Választmány: Bakos Pál, Bakonyi Károly, Bihary Jenő, Bittó József, Dicsy Béla, Dezsőffy Mihály, Embey Iván, Gallert Rezső, Hajós Arpád, Házy Ferenc, Hollóssy Jakab, Joo Béla, Kaba Gyula, Kárpáts János, Lészay Sándor, Lovassy Jenő, Lányi Béla, Lőcs Rezső, Morvay Lajos, Münstermann Gyula, Mistéth Sándor, dr. Momák Döme, Mészáros Dániel, Morgenstern Gyula, Nagy Barnabás, Nikolits Sándor, Nyáry Vilmos, Pálffy Imre, Probst Mibály, dr. Rozsnyay József, Sponner Adolf, Solymosán Illés, Szőke Rezső, Schely Mátyás, Schweigert Péter, Tumbó Lajos, Varjassy Lajos, Vojtek Alajos, Soltész Géza.

VIDÉK.

Kettős sínpar Arad és Radna között. Az államvasutak Arad és Máriaradna közötti vonalszakaszán legközelebb megkezdik a második sínpar kiépítését, amit a Máv. igazgatósága az erősen igénybe vett vonal forgalmának könnyítésére vett tervbe. A második sínpar építésének közigazgatási bejárása kedden délelőtt kilenc órakor kezdődik Arad állomáson és szerdán folytatják Máriaradnán a bejárást, amelyen az államvasutak, város- és vármegye képviselőin kívül az érintett szomszédos vasutak: az Acsev. és az Arad hegyaljai motoros igazgatósága is rész vesz.

A máriaradnai kaszinó egyesület e hó 2-án tartotta évi rendez. közgyűlést, melyen tudomásul vették a múlt évi számadást és évi jelentést. Ezután a tisztújítás következett. Meglettek választva. Elnökké: Salacz Gyula. Alelnökké: Mairovitz Adolf dr. Titkárrá: Beles Jenő dr. Ügyésszé: Avramescu Vazul dr. Pénztárosá: Kemény Ferenc. Könyvtárosá: Arvay Béla. Választmányi tagokká: Jakkovszky Mihály, Kapdebó Antal dr., Kómvics István, Pákulicz János, Pelagrini József, Mágory János, Ursu János dr. Suciu Valér dr., Walthier Ádám dr. Közgyűlés után a Baizs vendéglőben társasvacsora volt, melyen a kaszinói tagok többsége családostul vett részt s melyet kedélyes mulatság követett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy régi előfizető. Ha teljes nevével ir nekünk levelet, akkor megüzenjük: mi az oka annak, amit ön levelében említ.

Szilárdka és Irénke. Angol író, de állítólag magyar származású. Az nyerte meg, aki ezt állította.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi ipartestület tegnap délután 3 órakor tartotta meg a múlt vasárnapról határozatlanság miatt elhalasztott közgyűlést az ipartestület székházában. Az elnöki megnyitó kiemelte, hogy az előjáróság, valamint Bittner Róbert iparhatósági biztos és a testület ügyészei a legnagyobb szeretettel támogatták az elnökséget munkájában. Napirend előtt Huppert Henrik az aut. vasút választói jog érdekében szólalt fel, de indítványt nem tett és így áttértek a napirendre, amelynek első pontja az évi jelentés ismertetése volt. Huppert Henrik, Bérczi Pál, Hönig Ottó, Bányász Henrik és Sólalvi György hozzászólása után a jelentést tudomásul vették. A költségvetés és számadások tudomásul vétele után a közgyűlés köszönetet szavazott Varjassy Lajos dr. ipar kamarai titkárnak az ipartestület részére tartott előadásáért. Kristyó Jánost, az ipartestület első érdemes elnökét abból az alkalomból, hogy az aradi ipartestület most tölti be fennállása negyven esztendő fordulóját, örökös tiszteltetben elnökké választotta meg a közgyűlés, azután pedig az új előjárókat választották meg. Az előjáróság tagjai lettek egybangu választással: Balogh Dávid, egyagályhas, Brezka Károly, cipész, Bozsik Ernő kőművesmester, ifj. Czeiler István asztalos, id. Czeiler István címestő, Diamant Jenő bádógos, Eberwein József asztalos, Farkas István sütő, Gid Samuel csizmadia, Haubenreich Mihály paplanos, Kristóf György borbély, Lenkey Ferenc lakatos. O az Lajos kovács, ifj. Radocsányi János szijgyártó, Stark Sándor csizmadia, Szida László mézszáros hentes, Wandracsek Ignác kőművesmester. Póttagóknak: Assael Károly, géplakatos, Bányász Henrik fodrász, Bittenbinder Konrad kalapos, Kövesdy Lajos női szabó, Jakabffy István térfi szabó, Kremmer János asztalos, Koch Samu mézszáros, Ollár Jusztin cipész, Pápay Lajos asztalos, Schaberger Jakab ács, Szabó György kocsigyártó, Szeiler Bertalan pazományos, Sziklái György építési vállalkozó, Várhol László cipész, Weichelt Alfréd mézesbábos iparosok.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Tévérti tudósítás.

Budapest, március 3.

Készlet.

10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Dél	2 óra
	vályai	vályai
Búza 1913. áprillisa	11 63	11 56—11 57
Búza 1913. októberre	12 27	12 28—12 29
Róza 1913. áprillisa	9 88—9 89	9 89—9 90
Róza 1913. októberre	9 87—9 88	9 76—9 77
Tengeri 1913. májusra	7 81—7 82	7 56—7 57
Zab 1913. áprillisa	9 99—9 99	9 76—9 77
Zab 1913. októberre	8 17—8 18	8 72—8 73

Az árak 50 kilónként értendők.

Budapesti értéktörzs (márc 3.)

Osztrák hitel	634 —
Magyar hitel	826 75
4% koronajáradék	83 75
Osztr.-magy. Államvasút	708 50
Jelzálogbank	438 25
Lezámitolóbank	515 50
Hazai Bank	281 50
Magyar Bank	571 —
Keresk. Bank	3595 —
Rimamurányi	723 —
Salgótarjáni	773 —
Közuti Vasút	870 50
Városi Villamos	371 50

Bécsi értéktörzs (márc 3.)

Osztrák hitel	634 25
Magyar hitel	827 —
Osztrák-magyar államv.	710 50
Déli vasút	133 75

A Temesvári Lloydársulat terményosarmokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként koronáértékben) márc 3. Búza 75 kilogrammos 90 40—90 50 76 kilogrammos 20 50—20 60, 77 kilogrammos 30 70—20 80 78 kilogrammos 20 80—20 90 Róza (prima) 17 95—18 05 (késép) 17 75—17 85. Arpa (sérlező) 19 90—20 20 (takarmány) 18 00—18 15, Zab (prima) 19 85—20 15, kőzép) 18 85—19 25. Tengeri rézli. (magyar) 11 50—12 00 új 10 90—10 50, (román) régi 19 25—19 25, új 10 30—10 50. Burgonya 100 kgr. (fehér) 5 60—5 70, (rózsa) 6 30—6 40

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Keddén, 1913. március hó 4-én:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Itt először:

Róza néni.

Vígjáték 8 felvonásban. Írta: Lengyel Menyhért. Rendező: Szendrői Mihály.

SZEMÉLYEK:

Verőczyne	Follinusné	Ráber Aladár	Hajdutska L.
Giza, a leánya	Heppsné	Az öreg Ráber	Vámai Jenő
Cseti Gábor	Delli Lajos	Török Róza	Benkóné

Kedvete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Megszűnik a bágyadtság.

Bármennyire feldicsérnek is mindenféle szert, a legtöbb ép oly hamar eltűnik, mint amilyen hamar keletkezett. Nincs irántuk senkinek sem bizalma, mert nem mutathatnak évek hosszú során át elismert sikerre és kipróbált jó hatásra. Egész másképp áll a dolog a Scott féle Emulsióval, amely már 36 éve úgy az orvosok, mint a nagyközönség körében a legkitűnőbb erősítő szer gyanánt ismeretes.

Munkával tuhalmozott emberek részére, akik bágyadtságuk dacára sem pihenhetnek, nagyon ajánlatos a

SCOTT féle Emulsiónak

néhány héten át való szedése. A készítmény jótékony hatása az étvágyra és a testi erőre csakhamar észrevehető lesz és ezzel a szellemi erő felzárkózása együtt jár.

De valódi Scott-féle Emulsiónak kell lennie.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld, Scott és Rowne G.m.b.H. címre Wien, VII., akkor egy gyógyszer úján próbát kaptunk.

György Menyhért és társa Arad,

Andráss -tér 8. sz.
a Minorita templom bejáratával szemben

Tavaszi újdonságaink megtekintésére felhívjuk a n. é. hölgyközönség szives figyelmét.

Újdonságok és eredeti modellek
Divat felöltők
Angol raglanok
Félhosszu raglanok
Leány kabátok
Gyermekfelöltők
Divat kosztümök
Angol kosztümök
Divat blousok
Divat aljak
Pongyolák

Szabott árak! Telefon 855.

Aspirin-Tabletták

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig Aspirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcső 20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.

Elberfeld und Leverkusen
b. Mülheim am Rhein.

9341

Csődtömög

vétel folytán az alatt felsorolt teljesen új könyvek rendkívül olcsó árban kiadásra kerülnek.

Modern könyvtár: félárban számonként 40 fill. helyett 20 fill., 60 fill. helyett **30 fillér.**

Nyugat könyvtár: számonként 30 fill. helyett **csak 15 fillér.**

Olcsó könyvtár: számonként 20 fillér helyett **csak 10 fillér.**

Magyar könyvtár: számonként 30 fillér helyett **csak 15 fillér.**

Tudományos zsebkönyvtár: számonként 60 fill. helyett **csak 30 fillér.**

Filléres könyvtár: számonként 60 fillér helyett **csak 30 fillér.**

Azonkívül magyar és német szépirodalmi, tudományos és jogi művek, törvények, ifjúsági iratok, színdarabok stb. stb. újonnan **félárban.**

DÉCSIGÉZA

könyv és papirkereskedése Arad, Forray-u. Hunyadi-palota. Telefon 902. sz. Vidéki rendelések azonnal pontosan elintéztetnek. 1242

Mélyen tisztelt háziasszony!

A Jól Sikerült Észtaneműk,

A Háziasszony Büszkesége.

Kisbecskerekki Terézia Úszttel

Tessék Sütni, Főzni!

A zsákok eredeti ólomzárunk és zsákjegyünkkel van ellátva.

Képviselő: **Dávid József ur, Arad.**

Telefon 943.

772

Mauthner magvak

u. m. lucerna, lóhere, fű, takarmányrépa, kertvirág, és az összes itt fel nem sorolt magvakat napiárban; ugyszintén friss töltésű **ásvány- és gyógyvizek,** valamint

Naponta friss pörkölésű legfinomabb „**Japán**“ kávé nagyban és kiosknyben kapható

1841

Färber Lajos

fűszerkereskedésében

Arad, a „**Fekete kutyához.**“

Alapított 1832. évben.

Telefon 311.

Ne festessen addig senki,

ameddig a legdivatosabb mintalapjaimat meg nem nézi. Kívánatra készséggel bemutatom.

Izléses munka!
Figyelmes kiszolgálás!
Szolid árak!

Fischer Ármin

szobafestő és mázó
Vörösmarty-utca 3. Telefon 633.

Az ingatlan forgalmi és Parcellázóbank r. t. Arad Petőfi-utca 1. szám. (Telefon 861.) áruba bocsátja az Arad város határában lévő

homok dűlő

1. sz. (volt Ludvig-féle) 105 kis holdas ingatlanát igen előnyös fizetési feltételekkel. A tanya 32 kis hold földel egy tagban, a többi 5 kis holdas parcellákban

adatik el!

Uri lakásból álló magányos ház

Ilona-utca 7. szám szabad kézből azonnali beköltözésre is

eladó.
Bővebbet: Flórián-utca 6/b szám 3. ajtó. Ugyanitt egy homokbánya, cement áru készítésére is alkalmas.

eladó!
TELEFON 410.
WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelő
ARAD Batthyány-u. 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy az évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajtiszta **dus gyökérzetű bor és csemegefajta**

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlással szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF ARAD, BATTHYÁNY-UTCA 11.

MESSMER TEA

a legkedveltebb és a legelterjedtebb, rendkívül finom minőségű, kellemes ízű és igen olcsó.

Egy csomag 50 fillértől kezdve.

Kapható Arad: Guttmann Samu, Hoffmann Ottó, Poliak József cégeknél. Lipa: Schwartz Ferenc úrnál.

Üzletáthelyezés folytán

tulhalmozott

varrógép raktárunkat

a mai naptól kezdve **rendkívüli olcsó árakban** árusítjuk úgy készpénz, mint igen előnyös részletfizetés mellett.

Ajánljuk ezen kedvező alkalmat a vásárlók szives figyelmébe.

Wellisz és Társa,
varrógép raktára Arad, Földes-palota. Telefon 618.

Ugyenőkök magas jutalékkal felelősek.

Uri hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom **angol és francia**

női divattermemet.

Készítetek legújabb divatlapok szerint elegáns kivitelben mindennemű tavaszi kosztümöket, utcai- és estélyruhákat.

Szolid és izléses munkámért szavatolok.

Szives látogatást kérek

Karpelesz Irén

női ruha divatterme 1874
Arad, Aulich Lajos-u. 20. I. em.

Száraz aprított négy vágású tűzifát 2 Kor. 80 fill., házhoz szállítva vagon és öl fával is szolgálhatunk.

Azonkívül ajánljuk fafűrészelő motorgépeinket.

Iván és Burián

Tökölly-tér 1. sz.
Katalin fürdő udvarában.
Telefon: 811. 1298

Értesítés.

Helybeli és vidéki uri közönség szives tudomására hozom, hogy a

legfinomabb tavaszi és nyári **angol szövetujdonságaim** dus választékban megérkeztek.

Szives látogatást kérek

Karpelesz Zsigmond

uri szabó 1878
Weitzer János-utca 9. szám.

Pathefonok

és Pathe-filmek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben.

Pichler Sándor írógépvállalata.

Hasszinger-utca 5. szám alatt. Telefon 308. szám.

L. G. Smith & Bros. amer. írógép vezérképviselője.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy írógép vállalatommal kapcsolatosan mindenféle **gépírási-, sokszorosítási- és fordítási munkát**

1875-ig jutányos árban és teljes felelősséggel vállalom.

Pichler Sándor papirkereskedése és írógépvállalata
Szabadság-tér 1. és Hasszinger-utca 5. sz.

A tirakotokan elterjedt **OLLA** táblacskák az Olla lezárkötést jelölik. Képváltás minőség: 1208. sz. tucatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatja 8 korona. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1299 Kapható Aradon: Vojtek és Weisz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajos Hegedűs Gy. és Bána Jenő úrnál.

Az „Orsoval halhoz”. Legnagyobb hal kivittel Luttwák József, Arad.

déligyümölcs és magyar termények kivitteli átaléto
ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a zsidótemplom épületben.)
Interurban telefon: 615.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy 1 waggon friss vérpis narancs érkezett, mely úgy az újletben, mint a piacon csakis bizományi sátraimban kis ládából darabját kisebb 5 fillér, nagyobb 7 filléért kapható. Nagyban láda vételnél olcsóbban adom, mint Fiume vagy Budapest 781 Minden csütörtökön és szombaton legszébb dunai és tiszai vízben uszó élőhalak érkeznek. Halakban a legnagyobb választék és a nagy halkiállítás csütörtökön van. Vidéki rendeléseket pontosan és lelkiismeretesen kiszolgálom. Bármilyen hal faj mely raktáron nincsen, 24 óra előtti megrendeléssel kapható. Tengeri halak naponta friss állapotban a Hal-téri városi sátorban kaphatók. Csütörtökön 1 waggon friss narancs érkezett és új burgonya szép nagy, kilója 22 fillér.

Szombaton zárva.

Raktár és képviselő Aradon
SZEMZŐ ÁRMIN
áruügynöksége által.
Telefon 592. szám.

Uj vállalat!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vulcu J. Maxim ur telepház Fábian László utca 5/b szám alatt egy

tűzifa-üzletet

nyitottunk villanyerőre berendezett fűrészelő és aprító fizetelmel, ahol állandóan raktáron tartunk elsőrendű száraz aprított tűzifát. Ajánljuk: **bükk-, cser-, gyertyánhasáb és dorongfát** úgy ölszámrá, min felaprítva házhoz szállítva és pincébe berakva. Pontos és gyors kiszolgálás! A n. é. közönség szives partfogását kérjük kiváló tisztelettel

Folkmann és Lassner.
Telefon 895. szám.

Árverési hirdetmény.

Néhai Riedl Mór hagyatéka ügyében Beles János aradi kir. közjegyző Aradon, Andrassy-tér 24-25. szám alatt a Neuman palotában levő irodájában 1913. évi március hó 8. napján délután 3 órákor megtartandó árverésen nyilvános árverés alá bocsáttatik az aradi 1929. számú tjkvben A + I sor 1215 hrsz. alatt felvett ingatlan (ház 8 sz. Szentpál utcában udvarral) 37 000 korona kikialtási árban. Árverezni szándékozók tartoznak 6000 K. bánatpénzt az eljáró kir. közjegyző kezéhez készpénzben letenni. Ez a bánatpénz a vevőnél a vételárba betudódik, míg a többi árverelők bánatpénze az árverés befejezése után nyomban visszadatlik. Vevő tartozik a vételárat az árverés befejezése után azonnal készpénzben az eljáró kir. közjegyző kezéhez, az örökösök vagy megbízottjuk által kiállítandó és a tulajdonjog bekebeleztetése érdekében az aradi kir. járásbíróshoz, mint hagyatéki bírósághoz beterjesztendő adásvételi szerződés ellenében készpénzben lefizetni. Vevő az árverés napján lép a megvett ingatlan birtokába, azonban az ingatlan jövedelme és hasznai, nemkülönb. adói és közhatalmi az árverés napját követő házbörnegyed első napjától kezdődőleg illetik vevőt. Az átíratási illetéket vevő tartozik viselni.

Aradon, 1913. évi március hó 1. napján

Beles János

1472 kir. közjegyző.

803—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1911. évi Sp 786. számú végzése következtében dr. László Gyula ügyvéd által képviselt Derestyan Nikuláe Iu Ilic csuhosdi lakos javára 600 kor. jár. erejéig 1912. évi december hó 16. án fogatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1180 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha s egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a n-halmágyi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 475. számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi május hó 25. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig

összesen 228 korona 29 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Csohosdon leendő megtartására 1913. évi március hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmágyon, 1913. évi február hó 18. napján.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó.

1449

Szalkai Arminné hímző- és fehérnemű üzlete Arad, Weitzer János-u. 3.

Női-, férfi- és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 721

Szines és fehér hímzések, ugyszintén fehérnemű varrások a lecsó árban készülnek.

Hímzett madeiravászon zsebkendők nagy választékban 1-60 fillérért kaphatók.

Hímző és fehérneművarró leányok fizetés-sel felvétetnek.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Aradon a tavaszi országos vásár 1913. év március hó 7-ik napján veszi kezdetét és 5 napig, vagyis 1913. év március hó 11-ig bezárólag tart.

Arad, 1913. február 16.

A városi tanács.

Birtokbérbeadás.

Elsőrendű uradalmi birtok, közel **3000 kishold**, Zimony—Szabadkai fővonal mellett közvetlen Topolya városát érinti, a modern gazdálkodásra alkalmas, mind szántó, azonnal bérbevehető. Hol? megmondja a kiadóhivatal. Ügy-
nőkök nem díjaztatnak. 1864

Kalmár József
és családok

Készletáru

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárta

Deutsch Izidor

Óras és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek.
Telefon 428. Telefon 428

Ház eladó!

Varjassy Lajos-u. 129. számú modern ház és mellette levő telek j-tányos árért eladó. Értekezni lehet: Varjassy Lajos-u. 131. szám. 9103

Villanyos zseblámpa

mindig friss
lőtáccsal.

Villany-berendezések, villany-cellák.

Dinamó gépek, villanymotorok olcsón kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salgó-utca 2. sz. 1681

Fajtisza, saját termésű

TAVASZBUZA

vetőmég kapható mázsánkéntként 26 koronáért vevő zsákjaiban ab Temesillézd vasútállomás

Kornstein Ernő

fűzkuti gazdaságában,

posta UJARAD.

1372

Legjobb, leghatásosabb,
szegények és gazdagok által
legkedveltebb háziszser

Doré sósborszesz,

amely külső és belső használatnál minden eddig létező hasznosított felülmul. Ara egy üvegnek 44 fillér, nagy üveg 1 korona 10 fillér, óriás üveg 2 korona 20 fillér. Mindenki saját érdekében **Doré sósborszeszt** vásároljon.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában
ARAD, Andrassy-tér 22. a megyeházával szemben.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Szék

asszony 22. Főpostán levele van. 1451

Temesvári

sürgönyözzön ha jön, várom. 1989

ALKALMAZÁST KERES.

Egy ügyes

vasalónő házhoz és házon kívül ajánlkozik. Csizmás Györgyné, Varsány József utca 10. szám. 1457

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes varrónő

jó fizetéssel azonnal felvételnek Varsány Lajos utca 150. (volt Választó-u.) 1881

ÜZLETEK.

Zrínyi utcában

két üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet Lanyi Marcell cipőüzletében. 1458

INGATLAN.

Gr. Károlyi-u. II. sz. ház,

szabad kézből eladó. Tudakozódní Heni Józsefnél, Radnai ut 20. sz. ajtó 3. 1866

OKTATÁS.

Keresk. tanfolyam.

Március hó 1-én a Pichler féle írógépvállalattal kapcsolatosan Hasszinger-u. 5. sz. a. új keresk. tanfolyam vette kezdetét. Mérlegképes kettős könyvvitel, egyszerű könyvvitel, levelezés, gépirás, gyorsírás és helyesírás elsőrangú gyakorlati erők vezetése alatt. Beiratkozni lehet az összes tantárgyra és külön-külön is. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. 658

Kereskedelmi szaktanfolyam,

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest” szakfelügyelete alatt álló vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam vette kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni még mindig lehet. Végzett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-18. Ziffer Sándor, Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

Esti könyvelői tanfolyam

keresk. és irodai alkalmazottak részére a Pichler-féle írógépvállalattal kapcsolatosan Hasszinger utca 5. sz. a. március hó 1-én kezdődött. Mérlegképes kettős és egyszerű könyvvitel gyakorlati alapon. Tartama 4 hó. Tandíj havi 10 korona. Bagel Mór tanfolyam-vezető. 658

LAKÁST KERESNEK.

Butorozott

szoba egyedüli konyahasználattal 2 személyre, 15-ik márciusra ke-restetik. Ajánlatok lakb-r megjelöléssel. „Házaspár” jellegre a kiadóhivatalban. 1454

Államhivatalnok

április 1-re butorozott szobát keres. Ajánlatok ármegjelölésével a lap kiadóhivatalába „Államhivatalnok” jellegre kéretnek 1452

KIADÓ LAKÁS.

Lahner György u.

1/a. számú ház három szobával, konyhával, kamrával, pincével, szőlős- és gyümölcskerttel máj. 1-től kiadó vagy eladó. Értekezni lehet f. h. 8-ig a tulajdonosnál. 1456

Kés

egymásbanyilló butorozott szoba villanyvilágítással és fürdőszoba használattal azonnal kiadó Szabadság-tér 17. sz. alatt I. em 1455

Verbőczy-utca

5. sz. elegáns butorozott utcai szoba kiadó. 1460

Weltzer János-utca 17. sz.

több utcai és udvari lakások kiadó. 1897

Egy 4 szobás

lakás kiadó Forrai és Hasszinger-utca 2. 1898

2 szoba

előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó. Tokóly Imre u. 18. 1421

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körut 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartósából 1918. május hó 1-re gróf Apponyi Albert ut 1. sz. alatt kiadó.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Keresek

egy tiszta fajú foxteria kutyát megvételre. Cím a kiadóban. 1467

Párizsi divatalbum

a legújabb 800 tavaszi eredeti francia színes modell-képpel K 250 kaphatók Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 6911

Cséplőgarnitúra

Clayton & Shuttleworth féle gyártmány 8 lóerős használt, motorosgarnitúra 6 és 16 os készlet, alig használt, igen előnyös feltételek mellett eladó. Burza Testvérek gépkereskedő cégnél Arad, Boros Beni-tér. 1393

Eladó

10 HP. 6 lóerős cséplőgarnitúra magyar államvasuti gépgyár gyártmánya, 2 éves. Cím a kiadóhivatalba. 1268

Automobil tulajdonosok

érdeke, hogy auto benzint, autolajat, kenőajat, carbidot, tavotát és szükséges auto cikkeket Klein Adolf műszaki és olaj-nagykereskedésében szerezzék be Arad, Boros Beni-tér 11. Telefon számok 41. és 899. 1846

KÜLÖNFÉLE.

Egy évenél

idősebb gyereket gondoskásba venne Link Mórné Kazinczi-u. 8. 1459

Diamant Jenő

Weltzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület- és díszmű bádógos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 511

India fogcsapp

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér Főraktár Guttori Földes Kálmán gyógy-szertára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

Tavaszra!

Az összes legújabb francia divatlapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban félárban. Krusz Paulin arinházépület 1211

Butor végkiárúsítás.

Már csak egy finom

háló- és egy ebédlő szoba butorom és két könyvszekrényem van,

melyeket felette olcsó áron kiárúsítanék, kérem a n. é közönséget, hogy engem bevásárlóikkal felkeresni szíveskedjen. 1466

Arad, Kápolna-utca 6/b sz.

Varga József.

Legjobb minőségű

sörárpa

vetőmag

kapható:

Adelmann Károly

gazdaságában

Ujszentanna.

Takszámoteres

Bér-autók

Telefonszám

816

2281

Szolgálat: reggel fél 8 órától éjjel 12 óráig.

Garage: Deák Ferenc-utca 9. sz.

Diamant Ferencz

villamos világítás, telefon-csengő berendező, csillár- és izzótestek raktára 8161

Deák Ferenc-u. 7.

Telefon 595. szám

Gőz-Téglagyár

Arad-Mikelaka.

Cégtulajdonos:

Polák Sandor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon } Városi iroda 55.
Aradi gyár 938.
Mikelakán 515.

Készít Aradon

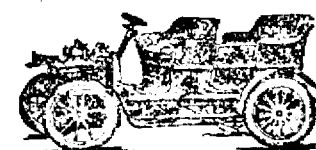
(textil-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglákat legkitünőbb minőségben.

Mikelakai gyárban

kézzel vert falazó téglát.

KORZÓ AUTÓ KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT

ismét megkezdte működését 1461

Telefon 206. Telefon 206. Garage Nádor utca 10-12. Bér-
relyhető: turára, napra, órára
Szolgálat: reggel 7 órától este 7
óra ig Tulajdonos Novák Gusztáv

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karatos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid árut akar venni, úgy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órás és ékszerész

ARAD, Forray-utca,

(gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszerjavítások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb árban megveszem, vagy becserélem új ékszerekre. 5707

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.:

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyegek,
Leánykabátok,
Gyermekfelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermek ruhák,
Divat blusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbuzok.

Szabott árak!

Telefon 238.

1367

A tisztelt

ÉPÍTÉSZ

urak becses figyelmébe ajánlom
az általam képviselt:

MÁRVÁNY-IPAR CAVAROMANA HANS WILDI

Társaság k. sz. céget.

Legmódernebb kömegmunkálási gépekkel felszerelt bányaművek.

Saját bányánkban termelt szindus **KARST és ISZTRIAI MÁRVÁNYOK.**

Kész **KÖFARAGÓ- és SZOB-RÁSZMUNKÁK**, valamint minden méretű **NYERSTÖMB és MÁRVÁNYLAP** kivitele.

DÁVID JÓSZEF, Arad.
Telefon: 948.

1448

Kiadó lakás.

Boczkó-utca 9. sz. I. em. egy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel, fürdőszobával, villanyvilágítással, május 1-re kiadó. 894

4087—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

Utóbbi időben az tapasztaltam, hogy különösen az Andrassy-tér és környékén a köztisztaság rovására állandóan nagy mennyiségű röpcédula és egyéb papírszemét lesz széjjel szórva, eldobálva.

Ezen papírdaraboknak az utcán és löztereken való széjjel-szórása a köztisztaságról alkotott és a m. kir. belügyminiszterium 55524—892. számú intézményével jóváhagyott szabályrendelet 1. §-ában ütköző és 10. §-a szerint minősülő kihágást képez.

Figyelmeztetem ennél fogva a város közönségét, hogy papírdaraboknak széjjel szórásától, eldobásától tartózkodjék, mert mindazok, akik jelen szabályrendeletet meg nem tartják, illetve azt megszegik, a fent hivatkozott szabályrendelet 10. §-a alapján 2 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, fizetése képtelenség esetén 6 órától 2 napig terjedhető elzárással lesznek büntetve.

Arad, 1918. évi február hó 25.

Green,
főkapitány.

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Gyorok.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt szőlőinkben s évtizedek óta tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a **kötött szőlő** ugynevezett **száraz gyökeres oltvány**.

Ezt az aradhegyaljai borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a **melegbélű stratiškát oltványok 50%-ig sikerülnek, a hárssal kötött oltványokból alig 30—40% sikerül.**

Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1236

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

Jutányos Áron Juthassanak, múlt évben oly mennyiséget készítettem, hogy azokból eladásra kétszáz ezer darab jutott, mely oltványok dus gyökérzettel, jól összeforva, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillérért árusítom. Csemege fajokban darabja 24 fillér. Faj ism. asagért kezességét vállalok. Gyökeres Riparia Portalis szőlővessző ezre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál

Mihalik Béla, Gyorok.